

Plan gospodarstva 1973: za četrtno več

Industrijska proizvodnja se bo predvidoma povečala za 32 %, obrtna pa zmanjšala za 3 odstotke.

Pregled planov proizvodnje gospodarskih organizacij s sedežem v občini Kamnik za leto 1973 kaže, da se bo vrednost ustvarjene proizvodnje letos predvidoma povečala za četrtno v primerjavi s proizvodnjo, doseženo v letu 1972. Lani smo v gospodarstvu dosegli 970 milijonov din in za letos predvidevajo 1200 milijonov din.

Vrednost proizvodnje v industriji se bo s 700 milijoni din lani povečala na 920 milijonov din letos – se pravi v poprečju kar za 32 odstotkov; vrednost proizvodnje v gradbeništvu in prometa v trgovini bo večja za 12 odstotkov in bo dosegla 85 milijonov oziroma 130 milijonov din; zmanjšanje vrednosti proizvodnje pa planirajo v vseh obrtnih podjetjih, tako da skupno zmanjšanje v obrti predstavlja 3 odstotke; vrednost prometa v Planinki bo letos predvodo-

ma manjša za 9 odstotkov in proizvodnja v komunalnem podjetju bo manjša za 4 odstotke.

V poprečju so to torej dobra pričakovanja. Povsem drugačno sliko pa dobimo, če si poglobimo ogledamo plane posameznih delovnih organizacij. V industriji kažejo plani treh delovnih organizacij na izreden napredek v tem poslovnem letu, saj bodo letos vrednost svoje proizvodnje povečali za polovico in celo več. TOVARNA USNJA bo pro-

izvodnjo letos povečala na ca 170 milijonov din ali kar za 87 odstotkov, SVILANIT na 120 milijonov din ali za 53 odstotkov in ZIVILSKA INDUSTRIJA na 40 milijonov din ali za 47 odstotkov.

V občini Kamnik bodo vrednostno največjo proizvodnjo ustvarili v tovarni STOL – 200 milijonov din in jo bodo nasproti lani povečali za 28 odstotkov, na drugem mestu po velikosti planirane vrednosti proizvodnje je tovarna usnja s 170 milijoni din in na tretjem mestu so kar tri delovne organizacije s predvidenimi po 120 milijoni din planirane proizvodnje: podjetja Kamnik, Svilanit in Titan.

Če si ponazorimo veličino planirane vrednosti tovarne Stol, potem ugotovimo, da bo njihova letošnja proizvodnja večja, kot pa so jo za letos planirali v rudniku kaolina, Svit, Menini in živilski industriji skupaj. Z.M.

KAMNIŠKI OBČAN

LETO XII ŠT. 6 GLASILO SZDL OBČINE KAMNIK • 1 DINAR

Javna razprava o bodočem razvoju SZDL

Tudi v naši občini je v teku razprava o tezah republiške konference SZDL o bodočem razvoju SZDL. Gradivo so obravnavali predsedniki krajevnih organizacij SZDL in krajevnih skupnosti, 26. maja v Kamniški Bistrici. O bodočem razvoju SZDL so razpravljali tudi politični aktivni posameznih krajev-

nih organizacij SZDL, na dveh sejah pa je teze obravnaval tudi izvršni odbor občinske konference SZDL, ki je k javni razpravi pozval tudi vse družbene organizacije in društva v občini.

Dosedanja razprava kaže, da člani v celoti podpirajo zamisel o novi vlogi Socialistične zveze

kot nosilke samoupravnega družbenega dogovarjanja o vseh perečih družbenih vprašanjih. Še posebej podpirajo zamisel o ustanavljanju sekcij v krajevnih organizacijah SZDL, ki bodo združevale članstvo po njihovih interesih in bodo zato učinkovitejše od sedanjih množičnih sestankov.

Seminar za predsednike krajevnih organizacij SZDL krajevnih skupnosti

Kot vsako leto je občinska konferenca SZDL tudi letos pripravila seminar za predsednike krajevnih organizacij SZDL in svetov krajevnih skupnosti.

Občinska skupščina je na zadnji seji konec maja razpravljala in sprejela izvršnega odbora republiške konference SZDL

Lenart Šetinc. Udeleženci so v tej zvezi obravnavali tudi naloge SZDL v predstoječi ustavni razpravi in v pripravah na volitve v letu 1974.

Z aktualnimi vprašanji gospodarskega in družbenega razvoja kamniške občine je udeležence seznanil predsednik

občinske skupščine Vinko Gobec. Pri tem so še posebej poudarili pomen nadaljnjega razvoja krajevnih skupnosti zlasti z vidika razvijanja odnosov med občani, reševanja socialnih vprašanj in družbenega izobraževanja občanov.

Vaja ob jubileju:

Krajevna organizacija ZZB NOV Srednja vas je v počastitev 30-letnice bojev na tem območju pripravila uspešno vajo enot civilne zaščite v tej krajevni skupnosti. Sodelovali so vsi, od pionirjev, pionirjev gasilcev, reševalcev, bolničark do najstarejših občanov. Pri vaji so pokazali vsi veliko iznajdljivosti.

Dobrodošla pomoč:

Pri gradnji vodovoda na Gozdu v krajevni skupnosti Črna je mesec dni sodelovala tudi enota JLA. Vojaki so občanom vasi visoko v hribih priskočili na pomoč, da bi čimprej prišli do pitne vode. Na sliki: dva izmed vodij akcije Dolfe Žagar, predsednik krajevne skupnosti Črna in starešina enote Marko Jakšič.

● S SEJE OBČINSKE SKUPŠČINE

O gibanju osebnih dohodkov

občinska skupščina je na zadnji seji konec maja razpravljala in sprejela zaključni račun občinskega proračuna za leto 1972 razpravljala je o izvrševanju programov posameznih skladov v prvih štirih mesecih ter soglašala z družbenim dogovorom o omejitvi splošne porabe v letošnjem letu. Skupščina je sprejela tudi program stanovanjske graditve tudi za obdobje od leta 1972 do leta 1976. Razpravljala je tudi o poročilu o delu Temeljne kulturne skupnosti od ustanovitve do začetka leta 1973. To poročilo bomo v celoti objavili v prihodnji številki. Skupščina je sprejela tudi odlok o odločitvi najvišje stanarine in o vzdrževanju stanovanjskih hiš. Po tem odloku bo višina letne stanarine 3,5 odstotka vrednosti stanovanja.

Odborniki so dobili tudi pregled osebnih dohodkov v občini po stanju 31. marca 1973. Ta pregled kaže, da se je letos zmanjšalo število delavcev, ki so prejeli manj kot 1.600 dinarjev mesečno. Takih je bilo v marcu le še 31 odstotkov, septembra lani pa 40 odstotkov. Nihče izmed zaposlenih s polnim delovnim časom ni prejel manj kot 800 dinarjev, osebni dohodki do 1.000 dinarjev pa je prejelo le še 64 delavcev ali 0,8 odstotka. Največ zaposlenih (21 %) prejema osebne dohodke od 2.000 do 2.500 dinarjev. V razponu od 1.200 do 2.500 je 78 odstotkov zaposlenih.

Znatno se je povečalo število delavcev, ki so prejeli osebne dohodke nad 4.000 dinarjev. Teh je bilo v gospodarstvu 113, v negospodarstvu pa 9. Osebni dohodek nad 5.000 je v mesecu marcu prejelo 49 zaposlenih.

Izobraževanje aktiva delavcev članov ZK

Komite občinske konference KS Kamnik in Delavska unija sta organizirala dvodnevni seminar za aktiv delavcev članov ZK. Udeleženci seminarja so se seznanili z vlogo aktiva nesrednjih proizvajalcev, namen tanavljanja delavske kontrole OZD in seznanili so se tudi z nutkom zakona o samoupravnem sporazumevanju in družbenem dogovarjanju o delitvi in poreditvi OD. O vlogi ustanavljanja delavske kontrole v

OZD je udeležencem spregovorila članica sekretariata CK ZKS tovarišica Danica Jurkovič. Udeleženci seminarja so se dogovorili, da je treba v vseh OZD izvoliti komisijo delavske kontrole. Delavsko kontrolo v OZD izvoli celoten kolektiv s tajnim glasovanjem, seveda morajo biti kadrovske priprave temeljite, za kar je zlasti odgovorna osnovna organizacija ZK, izvršni odbor sindikalne podružnice in mladinske organizacije

Aktiv odbornikov članov ZK

Na predlog komisije za organizirano in razvoj pri občinski konferenci ZKS Kamnik je ustanovljen aktiv komunistov odbornikov, ki se bo redno sestajal ob najaktualnejših družbenoekonomskih in političnih vprašanjih v občini in do katerih bo zavzemal jasno stališča, ki jih bo posredoval skupščinski organ.

Aktiv šteje 18 članov. Za sekretarja aktiva je bil izvoljen tovariš Franc Zore.

A.F.

Obrtna podjetja planirajo zmanjšanje proizvodnje

V obrti letos proizvodnja manjša za 3 odstotke?

Kot bi se domeni, so letos v vseh obrtnih podjetjih v občini planirali manjšo vrednost proizvodnje,

kot so jo dosegli v letu 1972. Ali torej lahko v letu 1973 pričakujemo stagnacijo in celo nazadovanje obrtne proizvodnje?

Se v preteklem letu je namreč

obrti dobro kazalo, saj so vrednost ustvarjene proizvodnje nasproti letu 1971 povečali v poprečju kar za 40 odstotkov. V samem planiranju proizvodnje pa so bila obrtna podjetja

tudi bolj skromna, saj se naj bi po predvidenih vrednost proizvodnje v letu 1972 povečala le za 3 odstotke. Nekatera med njimi (Zarja, Sloga) pa so že poslovno leto 1972 začela s planiranim zmanjšanjem proizvodnje.

Kljub poznani praksi skromnosti in previdnosti pri planiranju v nekaterih obrtnih podjetjih se pa vendar upravičeno vprašamo, kje so vzroki tako splošnega „planiranega nazadovanja“ v obrti. Znano je namreč, da pri današnji stopnji inflacije celo 10 odstotno povečanje proizvodnje pomeni že stagnacijo; planirana stagnacija vrednosti proizvodnje pomeni že nazadovanje proizvodnje, kaj pa pomeni planirano nazadovanje vrednosti proizvodnje, pri tem sploh ni

potrebno posebej poudarjati. Tudi izkoriščanje notranjih rezerv (zmanjšanje proizvodnih stroškov in večja produktivnost) pri enaki ali manjši vrednosti proizvodnje ne more imeti pomembnejšega vpliva.

Po drugi strani pa je res, da so bila ravno obrtna podjetja najpogosteje med tistimi delovnimi organizacijami, ki so najbolj presežala (tako nizko) postavljene plane. Tako „praksno“ opazamo še zlasti v nekaterih obrtnih podjetjih. V ilustracijo samo primer Sloge v letu 1972: letni plan vrednosti proizvodnje so dosegli s 135 odstotki; vendar pa je v tem planu „skrita“ kar za 23 odstotkov zmanjšana proizvodnja v primerjavi z letom poprej. Če bi v Slogi planirali enako vrednost proizvodnje kot

v preteklem letu, bi se doseganje takega plana „izkazalo“ le s 112 odstotki.

Ali je torej smisel planiranja postaviti si nizek plan glede na vrednost ustvarjene proizvodnje v preteklem letu in potem v tekočem poslovnem letu, ko uresničitev zastavljenega plana postane pomemben cilj delovnih naporov, ugotavljati, kako se plan dosega in celo presega, v resnici pa je proizvodnja lahko celo manjša kot v preteklem letu?

Lanska pričakovanja – plani vrednosti obrtne proizvodnje so bila presežena za 37 odstotkov in po vsem tem se vprašamo: bo tudi letos tako?!

Z.M.

ODGOVORI OBČINSKIH SLUŽB NA VPRAŠANJE KAMNIŠKE KONFERENCE SZDL

KJE SO LOKACIJE ZA OBRT?

V predzadnji številki Kamniškega občana smo objavili odgovore na več vprašanj, ki so jih o politiki do obrti in o ostalih problemih v naši občini postavili člani krajevne organizacije SZDL v Kamniku na letni konferenci. Oddelek za gospodarstvo in finance je pripravil naslednji odgovor:

Ob vsakem naročilu za izdelavo tehnične dokumentacije zazidalnih načrtov je bila priporočena tudi možnost izgradnje obrtnih delavnic v teh okoliših s prilagoditvijo potrebam okolisa po takih obrtnih delavnicah.

Svet je torej razpravjal o razvojnih možnostih obrti najmanj trikrat – javna razgrnitev zazidalnih načrtov, pripombe občanov in ob končnem sprejemu. S strani občanov doslej ni bilo pripomb glede predvidene možnosti razvoja obrti v določenih območjih mesta Kamnika. Glede rezervatov za obrtno dejavnost je do sedaj svet odobril lokacije v Komendi in v Mostah, medtem ko v Kamniku v predvidenem rezervatu med Svitom in Stolum v industrijski coni. Vzhodno od ceste Ljubljana–Kamnik še ni bilo izdano dovoljenje za gradnje obrtnih prostorov. Med kandidati za gradnjo v tej coni so se pojavljali obrtniki, ki želijo graditi stanovanjsko-obrtni objekt, kar pa po sklepu sveta ni mogoče, ker se v tem rezervatu lahko gradijo samo objekti za delavnice.

V zazidalnem okolišu Smarce so še možnosti za gradnjo stanovanjsko obrtnih objektov, enake možnosti pa so tudi v drugih naseljih, ki se urejajo z urbanističnim redom in zazidalnim načrtom.

V stanovanjskem delu bakovniške zazidave je predvidena izključno stanovanjska zazidava.

Svet za gradbene in komunalne zadeve je tudi večkrat obravnaval problematiko lokalov za obrtno dejavnost v starem delu mesta. Pri tem je bilo ugotovljeno, da tovrstne adaptacije zahtevajo izdatna finančna sredstva, zaradi česar obstajajo večje možnosti, da tovrstne lokale urejajo podjetja. Sicer se pojavljajo tudi posamezni privatni interesi, ki pa odstopijo od zahtev takoj, ko zvedo za pogoje adaptacije.

Občina zaenkrat nima sklada za razvoj storitvene obrti ter glede na prednje interesi lahko dobijo sredstva za gradnjo le kot kredit pri banki, o čemer je bil letos že objavljen razpis v Kamniškem občanu.

Na zadnji seji sveta za gospodarstvo pa so razpravljali o predlogu storkovnih služb glede ustanovitve sklada tudi pri občini Kamnik, vendar je bilo na seji ugotovljeno, da je največji problem namenski vir sredstev, ki naj bi se stekala v ta sklad.

Komunalna dejavnost v Kamniku

Primerno vodovodno omrežje z zajetjem v Iverju je v gradnji, vzporedno s priključevanjem na nove primarne vodovodne naprave pa bo potrebno zamenjati tudi dotrajane sekundarne naprave.

Kopaljšče

Na zahtevo občinske zveze za telesno kulturo Kamnik je bil klican poseben sestanek, ki se ga je poleg predsednika občine udeležil tudi predstavnik SSD kot upravljalec kopaljških objektov. Sklenjeno je bilo, da se ti objekti s pogodbo prenesejo v last občinske zveze za telesno kulturo v Kamniku, ki naj izboljša stanje kopaljšča, za kar bodo pripravili načrte in zagotovili ustrežna finančna sredstva.

Mladinski klub

Zaradi izgledov in skrajnega nereda v objektu in neposredni okolici, je podan predlog s strani sanitarne inšpekcije začasno prepoved uporabe objekta, dokler se ugotovljene pomanjkljivosti ne odpravijo. Istočasno je predlagano, da je potrebno zagotoviti ustreznega gospodarja, ki bo odgovoren za vzdrževanje objekta.

Čistoča v mestu in onesnaženje

V letošnjem letu je zelo pomembna akcija „OČISTIMO NAŠE OKOLJE“, ki je dokazala vidno izboljšanje urejenosti parkov, zelenic in mestnih ulic. Pranje glavnih mestnih ulic se izvaja tedensko. Nameščeni so tudi kovinski košči za smeti. V tem času tudi deluje posebna komisija, ki ugotavlja urejenost okolja industrijskih objektov. V zvezi s tem so že nekateri organizacije predlagane za kaznovanje.

Glede vzdrževanja okolja stanovanjskih objektov menimo, da bi moralo stanovanjsko podjetje aktivno sodelovati s hišnimi sveti, le-ti pa prevzeti skrb za urejanje-vzdrževanje okolja. Z občasnimi posveti s hišnimi sveti bi se problemi vzdrževanja okolja reševali bolj organizirano. Istočasno pa bi hišni sveti prijavljali posamezne kršitelje.

Ostali odgovori

Prešernovo ulico bodo uredili takoj, ko bo urejena bivša Žargijeva hiša, ki je v adaptaciji. Do dokončanja adaptacijskih del pa se zahteva, da TP Kočna in Stanovanjsko podjetje ustrežneje ogradi gradbišče, ker dosedanja ograda ni estetska in močno kviri izgled mesta.

Zaradi higiensko sanitarnih pomanjkljivosti v Delikatesi je v postopku uvedba blagajne. Delikatesa pa ima značaj bifeja in je zaradi tega prepoved kajenja težko izvedljiva.

Davčna politika do zasebnih obrtnikov

Na sestanku krajevne organizacije SZDL Kamnik je bilo obravnavano poleg ostalih vprašanj tudi vprašanje „DAVČNA POLITIKA DO ZASEBNIH OBRITNIKOV“. Na povdarek nekaterih občanov, da naj bi davčna politika in davčna inšpekcija pri odmeri davkov bila do služnostnih obrti bolj prožnejša in življenska, dajemo naslednji odgovor:

Prožnost davčne inšpekcije in sploh davčne službe do obrtnikov, pa tudi do obrtnikov, ki se ukvarjajo s storitveno dejavnostjo je lahko prožna in življenska samo v obsegu, kolikor to priložnost in življenska gledanja dopuščajo zvezni, republiški in občinski predpisi. Večje prožnosti pa davčna služba in njene uradne osebe ne morejo nuditi.

Skupščina občine Kamnik je uporabila vse možnosti, ki jih dopuščajo obstoječi predpisi, da sprejme čim bolj ugodne stopnje in povzame vse olajšave za obdavčitev obrtnikov in predvsem, da čim manj obremeni služnostne obrtne dejavnosti. Nazadovanje služnostne obrtne dejavnosti ni nastalo zaradi davčnega vijaka temveč ima druge upravičene vzroke, kot so: priliv kadrov v služnostni obrti (ni učencev v gospodarstvu za brivce, vaše kovače, tapetnike, mizarje, kolarje, urarje, dimnikarje, čevljarje in podobne stroke), ker jih dandanašnji tehnični n predek usmerja v druge poklice.

Storitvene obrtne dejavnosti ni mogoče od davčnimi olajšavami okrepiti, ker je ta davek minimalen in simboličen. Tu mora poseči družba z vlaganjem in sanacijami v okviru krajevnih skupnosti in s politiko šolanja mladih ljudi na poklicnih šolah.

Občinski davek od storitvenih dejavnosti ne predstavlja v masi proračunskih dohodkov velik znesek in se občina Kamnik pri priči lahko odpove temu davku, samo kljub temu ne bo spremenilo položaja te obrti brez načrtnega saniranja.

Kar se tiče predpisov, ki jih je občina sprejela v zadnjih dveh letih, lahko rečemo, da je občinska davčna politika usmerjena na spodbujanje obrtništva, gostinstva in drugih dejavnosti, kar nam potrjuje napovedi čistega dohodka, ki so ga napovedali sami zavezanci, ki znaša za leto 1972 kar 13.500.000 din. Tako visoko napovedani čisti dohodek je rezultat pravilne občinske politike ob upoštevanju krajevnih prilik. Nasploh lahko rečemo, da so zavezanci iz obrtne dejavnosti disciplinirani plačniki družbenih dajatev in med njimi in skupščino vlada razumevanje ter zaupanje.

Pojasnilo občanom, ki so zavezani plačilu davka na skupni dohodek in dodatni davek.

Zakon o uvedbi in stopnjah republiških davkov in taks med ostalimi dajtvami predpisuje tudi davek na skupni dohodek. Plačniki tega davka so občani, kateri so v preteklem letu imeli čistega dohodka več kot 25.000 din. Obdavčuje se dohodek nad 25.000 din. Isti zakon občanom, ki vzdržujejo oz. preživljajo družinske člane, ki nimajo lastnih dohodkov priznava ustrežne olajšave in sicer: za vsakega vzdrževanega otroka po 12.000 din in za vsakega vzdrževanega družinskega člana 10.000 din.

Začetkom tega leta je republiška skupščina sprejela zakon o uvedbi dodatnega davka, ki se plača od skupnega dohodka. Ta davek so dolžni plačati občani, katerih skupni letni dohodek za leto 1973 presega 25.000 din in se predpisuje samo za leto 1973. Ker pa davčni službi niso znani dohodki občanov za leto 1973 je z zakonom predpisano, da se za osnovo vzame dohodek za leto 1972. Zaradi tega se ta davek predpisuje v akontacijah z odločbo. V odločbi, katero so nekateri zavezanci prejeli, ali jo bodo v kratkem, je naveden celotni dodatni davek na osnovi dohodka iz leta 1972. Ob napovedi dohodka za leto 1973 pa se bo izdala dokončna odločba z obračunsko položnico. Na položnici, ki so jo zavezanci prejeli pa je polovični znesek dodatnega davka (I. in II. akontacija), davek na skupni dohodek za leto 1972 za tiste, ki ta davek plačujejo in I. ter II. akontacija davka od skupnega dohodka za leto 1973.

Pri odmeri dodatnega davka se upoštevajo predpisane olajšave samo za vzdrževane družinske člane in ni odbitna postavka znesek 25.000 din, kot je to slučaj pri odmeri davka od skupnega dohodka občanov. Stopnja dodatnega davka znaša 1 % od odmere osnove.

Vlado JASOVIČ

TISKOVNA KONFERENCA O TERMALNEM VRELCU NA VESEMEM

Velike možnosti za razvoj turizma

Vsi doslej znani podatki o količini in lastnostih termalne vode v Vasenu kažejo, da so dani vsi pogoji za postavitev rekreacijskih objektov na tem območju. Treba je čimprej pripraviti program razvoja tega območja in le njegovi uresničitvi pritegniti vse zainteresirane dejavnike. To so poudarili na nedavni tiskovni konferenci, ki jo je v zvezi z dosedanjimi raziskavami termalne vode v Vasenu v Tuhijski dolini, sklicala kamniška občinska skupščina.

Pogovora so se poleg novinarjev udeležili predstavniki vodilnih turističnih in hotelskih podjetij iz Ljubljane, Kranja, Poreča in od drugod. Sodelovali so predstavniki turistične zveze Slovenije, zdravstveni delavci, predstavniki gospodarske zbornice in še nekateri.

Zastopniki Ljubljanskega investicijskega zavoda, ki je po naročilu občinske skupščine pripravil program raziskav in predstavniki Geološkega zavoda iz Ljubljane, ki je opravil hidrogeološka raziskovalna dela so navzoče seznanili z rezultati raziskav.

Osnova za raziskave je bil izvir pri kovačiji ob potoku Nveljci, ki ima temperaturo 19,5 C in pretočno količino 0,7 l/sek.

V neposredni okolici termalnega izvira so bile leta 1953 izvršene prve raziskave, z namenom, da se ugotovi možnost zajetja termalne vode. Preiskave je opravil Geološki zavod, obsegale so 8 geoelektričnih sond, in 7 ročno vrtenih plitvih vrtin. Vrtine so pokazale, da leži 6 m debela zgornja plast peščenoglinastih zemljin na grušču in preperini osnovne hrubine. V ročno vrtni vrtini, ki je segla do globine 13 m, je bila v izvečenem materialu izmerjena temperatura 33 C. Menijo, da je tako temperaturo povzročilo trenje na konci dela.

Po programu za leto 1972 in 1973 so izvršili sedem plitvih vrtin. S plitvim raziskovalnim vrtenjem so izdvojili plitvo ležečo termalno cono v kvartarnem zasipu. Plitva cona ni zanimiva za izkoriščanje, ker temperatura vode ne presega 24 C, pri izdatnosti 5 l/sek. V primeru da bi izkoriščali večje količine vode bi prišlo do padca temperature in bi se tudi poslabšala bakteriološka slika.

Nadaljnji potek raziskav je pokazal, da poleg plitve termalne cone obstaja še srednja globoka termalna cona, ki se nahaja v globini od 40–150 m. To cono so dokaj dobro raziskali. Izvršane so bile štiri vrtine skupne globine 53 m.

Glede na dosednji potek raziskav sklepajo, da je iz srednje globoke termalne cone mogoče izkoriščati 20 l/sek termalne vode s temperaturo 28 C.

Najbolj ugodne rezultate je pokazala vrtina, ki je globoka 103 m. Iz vrtine se prosto pretaka 8 l/sek vode s temperaturo 29 C.

Glede na dosežene rezultate raziskav je že sedaj možno izkoriščati iz obstoječih vrtin 15 l/sek vode s povprečno temperaturo 27–28 C. Poleg tega je dokaj jasno, kje naj bi bila locirana ustrežna nova kaptažna vrtina, s katero bi pridobili še dodatnih 10 l/sek vode s temperaturo okoli 30 C.

Termalno področje v Vasenu je interesantno, ker edino v širši okolici Ljubljane obeta termalno vodo s temperaturo okoli 30 C. Količine, ki so že sedaj na voljo bi omogočile gradnjo ustreznih objektov za rekreacijske, oziroma zdravstveno-rehabilitacijske namene.

Hkrati s potekom raziskav, so iz vrtin jemali vzorce vode za kemične analize, ki jih je izdelal kemični inštitut „Boris Kidrič“. Analizo radioaktivnosti vode je naredil inštitut „Jožef Stefan“. Glede na kemično sestavo, radioaktivnost in temperaturo vode, lahko govorimo o nizko mineralizirani hipotermalni vodi, ki je rahlo radioaktivna in pripada kalcijev-magnezijevem hidrokarbonatnem tipu.

Dobljene podatke o lastnostih termalne vode so posredovali „Zavodu za fizikalno medicino i rehabilitacijo“ na medicinski fakulteti v Zagrebu, ki je izdelala ustrežno poročilo o uporabnosti termalne vode iz Tuhijske doline.

Določili so tudi ožji varstveni pas, kjer naj bi preprečili vsako nekontrolirano gradnjo, ki bi s svojimi odplakami ogrožala podtalnico. V ožjem varstvenem pasu se ne bi smeli izvajati globoki izkopi, ki bi presekali zgornjo glinasto-peščeno izolacijsko plast. Med take izkope prištevamo predvsem ponikalnice in globoke greznice.

Širši varstveni pas zavzema neposredno napajalno območje. Na tem območju ne bi smeli odpirati kamnoloma in opravljati raziskovalna rudarska dela. Potrebno bi bilo prepovedati masovno uporabo eksplozivov. Vrtalna dela bi se lahko izvajala le v soglasju in pod nadzorom bodočega koristnika termalnih vrelcev. Del površinskih tokov bi bilo treba zavarovati pred onesnaženjem. Odpadne vode bi se smele spuščati v površinske tokove le po predhodnem čiščenju.

L. J.

SOLIDARNOSTNI STANOVANJSKI SKLAD OBČINE KAMNIK

Na podlagi 6. člena, v zvezi s 7., 9. in 19. členom pravilnika o pogojih in merilih za pridobitev in odplačilo posojil iz sredstev solidarnostnega stanovanjskega sklada občine Kamnik za usmerjeno gradnjo stanovanj in stanovanjskih objektov v občini Kamnik Izvršilni odbor sklada razpisuje

JAVNI NATEČAJ

V zbiranju zahtevkov za odobritev posojila za gradnjo in nakup najemnih stanovanj in stanovanjskih objektov v družbeni lastnini iz sredstev solidarnostnega stanovanjskega sklada občine Kamnik.

Zahtevek za odobritev posojila lahko predloži vsaka organizacija združenega dela, ki vplačuje stanovanjski prispevek v sklad, sama ali pa skupaj z organizacijo za gospodarjenje z družbenimi stanovanji.

Organizacija lahko vložijo zahtevek za odobritev posojila za gradnjo ali nakup najemnega stanovanja, oziroma stanovanjskega objekta pod naslednjimi pogoji:

- da ima v skladu z določili 10. člena samoupravnega sporazuma o izločanju in usmerjanju sredstev za stanovanjsko graditev, rekonstrukcijo in družbeno pomoč v stanovanjskem gospodarstvu občine Kamnik, sprejet poseben pravilnik o upravljanju in razpolaganju s sredstvi za stanovanjsko graditev sklada skupne porabe,

- da ima izvedeno notranjo delitev sredstev, namenjenih za stanovanjsko graditev v skladu skupne porabe v korist blokovne gradnje v razmerju 80:20 %,

- da sodeluje z lastnimi sredstvi za gradnjo ali nakup stanovanj in stanovanjskih objektov z najmanj 60 %,

- da gradi stanovanja, oziroma stanovanjski objekt v skladu s programom stanovanjske graditve sklada in v skladu z določili 15. člena pravilnika o pogojih in merilih za pridobitev in odplačilo posojil za usmerjeno gradnjo stanovanj in stanovanjskih objektov v občini Kamnik,

- da bo stanovanje, oziroma stanovanjski objekt zgrajen in vseljen do 31. decembra 1974,

- da se gradi ali kupuje stanovanje v stanovanjskem objektu (bloku) družbene lastnine.

- Višina odobrenega posojila za gradnjo ali nakup stanovanja, oziroma stanovanjske hiše lahko znaša največ do 40 % potrebnih sredstev.

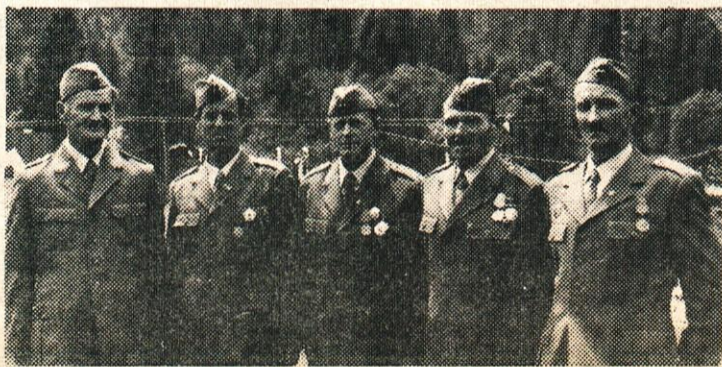
Pri odobranju posojil za gradnjo ali nakup stanovanj in stanovanjskih hiš ima prednost tista organizacija, ki ponudi višjo lastno udeležbo. V sredstvih lastne udeležbe organizacija lahko vključi tudi denarna sredstva amortizacije vložnega stanovanjskega sklada stanovanjskega podjetja, oziroma stanovanjske enote.

Posojilo se daje z odplačilnim rokom največ do 25 let in najmanj 2 % obrestno mero.

Pri zbiranju zahtevkov se bo upoštevala povprečna gradbena cena ter povprečna opremljenost in standard stanovanj, ki je predpisana z občinskimi odloki in s citiranimi pravilnikom, dolžina odplačilne dobe in višina obrestne mere.

Pismene zahteve za odobritev posojila za gradnjo ali nakup najemnih stanovanj, oziroma stanovanjskih hiš iz sklada morajo biti vložene najkasneje do 9. julija 1973 ob 12. uri, ko bo na sedežu solidarnostnega stanovanjskega sklada občine Kamnik pregled poslanih zahtevkov. Kamnik pregled poslanih zahtevkov.

Peti zbor gorenjskih aktivistov

V Podtubelju v trziski občini je bil letos jubilejni zbor gorenjskih aktivistov. Zbora se je udeležilo tudi okrog 150 nekdanjih aktivistov in borcev iz naše občine. Prevoz je organizirala občinska konferenca SZDL s posebnimi avtobusi. Zbora so se udeležili tudi praporščaki skoraj vseh krajevnih organizacij Zveze združenih borcev NOV iz naše občine, ki so se tokrat prvič predstavili v novih svečanih uniformah.

Od leve proti desni so: Anton Erzar iz Srednje vasi, Filip Žibert iz Psajnovice, Slavko Novak Spitalič - Motnik, Vid Mohar in Vinčo Zavbi iz Tuinja.

● OBČINSKA SKUPŠČINA O PREDLOGIH IN VPRAŠANJH VOLIVCEV NA ZBORIH V MARCU 1973

ODGOVOR VOLIVCEM 3

KAMNIK – TITOV TRG

Vzdrževanje zelenic in čiščenje ulic; zanemarjene so in neurejene

V okviru sredstev, ki so na voljo, sredstev krajevne skupnosti in stanarin bodo v letu 1973 urejali zelenice in čistili ulice, oziroma opravljali vsa komunalna dela ob povečani kontroli pristojnih služb.

Prešernova ulica; asfaltiranje in ureditev

Dograditev Zargijeve hiše pogojuje asfaltiranje in ureditev Prešernove ulice, poleg tega pa še adaptacija objekta v Prešernovi ulici, katerega lastnik je podjetje Meso Kamnik.

Gostinski lokal na Trgu svobode

Pristojni svet za gradbene zadeve SO Kamnik je na eni izmed svojih sej razpravljal o namembnosti objekta bivše kovačnice na Trgu svobode v Kamniku in sklenil, da bodo pritlične prostore preuredili v ustrezni gostinski lokal, ki naj bi prispeval k poživitvi in ureditvi celotnega trga.

Koški za smeti; v mestu jih je premalo

Glede zahtevka za postavitev koškov za smeti je naročenih 30 košev, prve bodo postavili že v mesecu maju letos.

ŠMARTNO

Pošta; proti volji občanov je bila prestavljena v Laze, ko so oni preskrbeli prostor v šoli

Postavitve pošte iz Šmartna v Laze je bila pogojena zaradi razširitve telefonskega omrežja in obstoječih prostorov, ki so bili na voljo. Pomožna manipulativna pošta v Šmartnem pa ima pogoje, če bodo zagotovljeni prostori in oprema ter delavec, kar pa gre po pravilih PTT v breme koristnikov.

Postavitve prometnega znaka

Odgovor je potrebno spremeniti, da zahteva po postavitvi prometnega znaka zadeva novo zgrajeno šolo.

PŠAJNOVICA – RAKITOVEC zato prosijo skupščino, naj ta sredstva nameni iz skladov Vodovod Rakitovec; za čimprejšnjo zato prosijo skupščino, naj ta sredstva nameni iz skladov Vodovod Rakitovec; čimprejšnjo dograditev prosijo skupščino, naj v letu 1973 k odobrenim sredstvom 15.000.- še nekaj doda.

V predlogu proračuna za leto 1973 je za krajevno skupnost Pšajnovica predvideno za gradnje vodovodov in TP 15.000 dinarjev.

Cesta Šmartno – Pšajnovica; KS s svojimi sredstvi te ceste ne more vzdrževati

V predlogu proračuna za leto 1973 je za vzdrževanje lokalnih cest II. reda predvidenih 230.000 dinarjev. Sredstva se dodeljujejo krajevnim skupnostim po dolžini cest, tako da pride na km 3.400 din. Krajevna skupnost je za ceste vsa leta dobivala in bo tudi v prihodnje ustrezna sredstva.

LOKE

Srednješolski center; kaj bo obsegal in kdaj se bo pričela gradnja

Ko bo sprejet proračun SO, bodo strokovne službe naročile načrt za ustrezno organizacijo in na njegovi osnovi pripravile finančno konstrukcijo za to investicijo. Za izgradnjo tega objekta bomo storili vse, vendar pa po vsej verjetnosti v letošnjem letu ne bomo pričeli z gradnjo, temveč šele v letu 1974.

Pri adaptaciji kulturnega doma v Srednji vasi naj sodeluje z udeležbo tudi temeljna kulturna skupnost.

NEVLJE

Cesta skozi Nevlje – prošnja skupščini občine Kamnik za večjo pomoč pri rekonstrukciji ceste

V predlogu občinskega proračuna za leto 1973 je predvidenih za to cesto 20.000 ND. Skupščini predlagajo, naj izda garancijo za manjkajočih 120.000 ND krajevni skupnosti Nevlje, s tem da se podpis dogovor med krajevno skupnostjo in občino, naj se 80 % sredstev samoprispevka uporabi za vplačilo. Garancija bo izdana le, če bo izvajalec del kreditiral KS.

Cesta Mekinje – Olševik – SGP „Graditelj“ naj to cesto vzdržuje in naj jo uredi, kot je bila prej

Glede prekomerne obremenitve ceste Mekinje – Olševik bo pristojni svet za komunalne zadeve SO Kamnik na predlog KS Nevlje sklepal na prvi seji in odmeril ustrezno odškodnino, ki jo bo moral plačevati SGP „Graditelj“ Kamnik. Inšpekcijske službe naj pregledajo izvajanje sklepa o vzdrževanju ceste Nevlje – Olševik (cesto mora zaradi velike obremenitve vzdrževati ali vzdrževanje financirati SGP „Graditelj“).

Hidrant; razsvetljava; ograja – vse na cesti skozi Vrhpolje; SO Kamnik naj zahteva od komunalnega podjetja, da vse to uredi

Občina Kamnik je naročila dokončni zazidalni načrt za predel montažnega naselja, ki naj bi urejal vprašanje komunalnih naprav.

GODIČ

Cesta skozi Godič; ker je ta cesta I. reda, bi morala SO prispevati več; podan predlog za dogovor z izvajalcem ob garanciji SO za plačilo v letu 1974, najbolj nujno je asfaltiranje ceste skozi vas; v investicijo bi vključili tudi TP Kočno, tovarno usnja in GG, ki to cesto uporabljajo.

V predlogu občinskega proračuna za leto 1973 je predvidena dotacija 100.000 dinarjev za urejanje ceste proti Godiču. Prav tako je predvidenih dodatnih 100.000 din v občinskem cestnem skladu. Glede udeležbe delovnih organizacij pri ureditvi te ceste pa ima krajevna skupnost možnost pokreniti akcijo.

Krajevna skupnost Godič bo investitor modernizacije ceste Kamnik – Godič v višini razpoložljivih sredstev (35 milijonov SD). Cestni sklad in proračun bosta predvidena sredstva nakazala krajevni skupnosti.

SELA

Adaptacija stavbe SZDL; zaprositi za denarno pomoč SO Kamnik in nalogo zapisati v resolucijo, ker pri sestavi predloga resolucije ni bila upoštevana.

Objekt stavbe SZDL Sela je dan v uporabo krajevni skupnosti Sela. V proračunu za leto 1973 pa tudi ni predvidenih sredstev za obnavljanje zadevnih objektov. Skupščina bo predlagala kulturni skupnosti, da iz svojega programa prispeva del sredstev.

Skupščina naj posreduje pri temeljni kulturni skupnosti, da bo sofinancirala adaptacijo kulturne dvorane v višini 1 milijona SD. Predlog sveta za družbeni načrt in finance predvideva sredstva v isti višini iz proračuna.

Sredstva KS, skupščina naj bi občasno pregledovala porabo.

Na zahtevo krajevnih skupnosti bo skupščina imenovala posebno komisijo, ki naj bi preverila pravilnost poslovanja in porabe sredstev krajevnih skupnosti. Porabo sredstev krajevnih skupnosti pa morajo predvsem kontrolirati občani.

Vzdrževanje ceste; poskrbeti je treba za vzdrževanje ceste do doma SZDL in pokopališča, ne pa da jo vzdržujejo samo do križišča

Vzdrževanje ceste oziroma poti do doma SZDL in pokopališča sodi v pristojnost krajevne skupnosti.

STRANJE – STAHOVICA

Zazidalni načrt Zg. Stranje, pripombe kmetov, skliče naj se sestane s prizadetimi

Glede zazidalnega načrta za Zg. Stranje so že bili sestanki s prizadetimi občani, predložene so bile tudi pismene pripombe občanov, o katerih je že razpravljaj pristojni svet, ki je celotno problematiko predložil v dokončno obravnavo SO Kamnik.

VOLČJI POTOK

Čistilne naprave; tovarne naj jih vgradijo na dimnike

V letošnjem letu bo pristojna služba predpisala čistilne naprave oziroma bo primerno ukrepala.

Postavitve opozorilnih prometnih znakov

Postavitvi je potrebno opozorilne znake na cesti pred mostom v smeri Radomlje – Volčji potok – Duplica. Predlog je treba dostaviti komisiji za varnost in promet.

DUPLICA

Adaptacija oz. gradnja trgovine. Zakaj ne bi gradili veletrgovine, kjer bi bilo možno dobiti vse. Če trgovsko podjetje tega ne zmore, naj zadevo prevzame drug interesent.

Pričeti je postopek za odvzem zemljišča na Bakovniku in omogočiti gradnjo trgovskega lokala v čim krajšem času.

Zemljišče za nadaljnjo gradnjo osnovne šole na Duplici je potrebno odkupiti, preden se začne gradnja srednješolskega centra.

Zaradi pomanjkanja sredstev v letu 1973 odkup zemljišča ni mogoč.

Financiranje ureditve ulic na Trškem polju v letu 1972

Upravni odbor sklada za urejanje in oddajanje stavbnega zemljišča na območju občine Kamnik ter KS Kamnik sta v letu 1972 sklenila pogodbo o sofinanciranju urejanja ulic na Trškem polju v Kamniku.

Pogodbena vrednost je glede na predračun vseh teh del znašala 1.040.000,00 din h kateri so prispevali svoj delež KS in občani do ene polovice, in to 520.000,00 din.

Princip financiranja manjših zaprtih ulic pa je bil 50 % KS in 50 % občani v skladu s programom KS Kamnik.

TUHINJ

Trgovina na Lazah – obnovev in ureditev lokala

Trgovina je v neprimernih prostorih. Trgovsko podjetje Kočna bomo o zahtevi volivcev glede adaptacije obvestili.

Objekt je bil prodan trgovskemu podjetju Kočna nakar se je ugotovilo, da je hišo dejansko potrebno porušiti. Dohodki trgovine komaj pokrivajo stroške in znaša letni promet okoli 250 milijonov SD. Trgovsko podjetje Kočna nima nobenega interesa, da bi vzdrževalo ta lokal, in če krajevna skupnost dobi investitorja ga bo prodalo.

Bukova drva; zakaj je takšna razlika v ceni

Odkup drv izvaja gozdni obrat Kamnik, ki sam določa ceno glede na kvaliteto prevzetih drv.

Telefon po vaseh; nujen je v vsaki vasi po en telefon

Takoj, ko bo montirana KATC v Lazah, bo možno priključiti 20 telefonskih aparatov.

KAMNIK – PEROVO

Prispevek za uporabo mestnega zemljišča; volivci predlagajo, naj se Zg. Perovo oprosti plačevanja prispevka, ker je komunalno neurejeno.

Prispevek za uporabo mestnega zemljišča je predpisan v okviru in mejah urbanističnega načrta za območje občine Kamnik, in to za področji, ki jih zajema krajevna skupnost Kamnik in krajevna skupnost Duplica.

Prispevek za uporabo mestnega zemljišča je predpisan v okviru in mejah urbanističnega načrta za območje občine Kamnik, in to za področji, ki jih zajemata krajevna skupnost Kamnik in krajevna skupnost Duplica.

KAMNIK – ŠUTNA

Javno kopaljšče; občina naj ga redno vzdržuje

Z ureditvijo lastništva bo tudi dokončno urejeno vprašanje rednega vzdrževanja javnega kopaljšča kakor tudi gradnje garderob in sanitarij.

Komisija za varstvo okolja in čistoče; predlog za ustanovitev

Komisija za varstvo okolja bo imenovana na eni izmed prihodnjih sej skupščine občine Kamnik, o imenovanju te komisije pa je bila že razpravljala na zadnji seji skupščine.

Stadion v Mekinjah; škoda toliko sredstev za objekt, namenjen le nogometu

Stadion v Mekinjah bo na voljo po dokončanju investicij za vse športne panoge (atletika, rokomet in drugi športi).

Volivci predlagajo, naj bi se ukinjena olajšava za hiše, stare nad 50 let, upoštevala tudi v bodoče

Z republiškim zakonom o prispevku za uporabo mestnega zemljišča so občanom odvzete možnosti za odobravanje olajšav zunaj že v zakonu določenih olajšav.

KAMNIK – TITOV TRG

Rušenje hiše ob Tunjski cesti

Hiša ob Tunjski cesti naj se odstrani v skladu s priporočili KS Kamnik in nekaterih zborov volivcev. Strokovne službe bodo pričele razgovore z lastnico.

Vzdrževanje kopaljšča

Ze pred leti je bil sklep skupščine, da vzdrževanje objekta ureja občinska zveza za telesno kulturo. S saniranjem nemogočega stanja bodo začeli verjetno jeseni 1973. Komisija za družbeni nadzor pri SO Kamnik je ugotovila, da je objekt v zanemarjenem stanju in so sedanji upravljavci slabo skrbeli za vzdrževanje.

PODGORJE

Cestna razsvetljava; ni bila urejena v letu 1972, kot je bilo rečeno

Za ureditev cestne razsvetljave na križišču Korenova in Kranjska cesta ter lokacij avtobusnih postaj naj krajevna skupnost predloži idejno skico za obravnavo in sklepanje na pristojnem svetu.

Prometna varnost; neurejena in nevarna križišča, table za omejitve hitrosti

Predstavnika krajevne skupnosti prosimo za pojasnilo, za katera neurejena križišča gre in kje naj se omeji hitrost. Če gre za križišče s Korenova ceste – je urejeno. Manjka le zna B 1 – križišče s prednostno cesto na priključku ceste skozi Podgorje na regionalno cesto 314 pri Korenovi cesti. Cestnemu podjetju Ljubljana bo predlagano, naj ta znak namesti.

Trgovina v Podgorju; pojavlja se potreba po gradnji trgovine

Glede potrebe po gradnji trgovine v Podgorju je odgovor naveden že pod Godič in Komenda.

Kdaj bodo dobili kmetijski zavezanci povrnjene prispevke za starostno zavarovanje za leto 1972. Gre za tiste zavezance, ki tega prispevka niso bili dolžni plačati

Vsak občan, če je plačal določene družbene obveznosti, pa jih po zakonu ni bil dolžan plačati ali je plačal več, kot so mu bile odmerjene družbene obveznosti, je upravičen do povračila, ki se mu izplača na bismeno zahtevo. Takšen zahtevek je takse prost.

KAMNIK – NOVI TRG

Neurejena razsvetljava in nered v prometu v Novem trgu S sprejetim zazidalnim načrtom se bodo kompleksno uredile vse komunalne naprave celotnega območja novega in starega dela Novega trga. Postavljena je vsa potrebna signalizacija. Postaji milice Kamnik bomo predlagali, naj pogosteje nadzoruje promet skozi Novi trg.

Širitev tovarne usnja in Alprema; prosijo za odgovor, kdaj in kje je bilo sklenjeno, da se lahko širita

Tovarna usnja in Alprem širita svoje kapacitete v mejah industrijskih con mestnega območja in v skladu s pristojnim svetom. Neposredno prizadeti morajo biti vabljeni k lokacijskemu ogledu, kjer bodo izrazili svoja mnenja in stališča.

MEKINJE – SEVER

Prispevek za uporabo mestnega zemljišča; postavljeno vprašanje, v kakšne namene se trošijo ti prispevki

Prispevek za uporabo mestnega zemljišča se troši po vsakoletnem programu, ki ga sprejme upravni odbor sklada, in to v okviru programskih usmeritev, ki jih je sprejela skupščina občine Kamnik.

Oprostitev prispevka za Mekinje, Zdušo; obveznost plačevanja prispevka za uporabo mestnega zemljišča se sprejme s pogojem, da se uredi komunalne naprave

Prispevek za uporabo mestnega zemljišča se plačuje v okviru meja urbanističnega načrta občine Kamnik, in to za območji, ki jih pokrivata krajevna skupnost Kamnik in krajevna skupnost Duplica.

Cesta treh talcev; pravno naj se uredi odstop lastništva zemlje za uporabo ceste v javno dobro

Cesta dr. T. Zajca; podaljša naj se mimo Koncilja do Praznikove hiše in dalje mimo Sitarja do brega

Občina je naročila izdelavo zazidalnega načrta tudi za Jeranovo – Mekinje, s katerim bo dokončno načrtno rešena tudi kompletna komunalna ureditev tega območja. Na osnovi teh načrtov pa bodo začeli urejati posamezne komunalne naprave. Isto velja tudi za cesto Tine Zajca, s tem da naj krajevna skupnost zbere odstopne izjave lastnikov zemljišč, da ga prepuščajo v javno dobro.

Ureditev pretokov; potrebno je urediti pretok potoka Osranc pod Cankarjevo c. in pretok na Poljčevi poti pri Špormu

Zahtevka za ureditev pretokov potoka Osranc in pretoka na Poljčevi cesti sta opravičljiva. V okviru sredstev krajevne skupnosti bodo začeli delati.

KAMNIK – ZAPRICE

Naselje blokov ob smodnišnici; opozorilo urbanistom, ker je lokacija blokov neprimerna in nevarna

Naselje blokov na severnem delu Grabna je zgrajeno po sprejetem zazidalnem načrtu za to območje.

Eksplodije v podjetju „Kamnik“; pritožbe občanov, da jim pokajo šipe; zato je nujno ukrepati

Za pojasnilo smo zaprosili podjetje „Kamnik“ Kamnik.

Skладиščenje v Metalki; prometni režim dostave naj se uredi v imenu varnosti otrok in ureditve okolja

Glede skladiščenja Metalki na prometnih površinah bodo ukrepale pristojne inšpekcijske službe ter tudi določile način raztovaranja blaga, uporabe zunanjih površin za skladišče kakor tudi čas raztovaranja. Vprašanje bomo v najkrajšem času uredili skupaj s predstavniki šole in Metalki.

Tunjska cesta; nujno je urediti vsaj 50–100 m pločnika

Ob dokončni izgradnji območja ob Tunjski cesti bo zgrajen tudi ustrezni pločnik.

Ureditev okolice, parki, zelenice; nujna ureditev okolice zdravstvenega doma

Ureditev okolja zdravstvenega doma ter adaptacija šol oziroma pleskanje fasad sodi v pristojnost upravljalcev objektov.

Popravila in adaptacija šol – zagotoviti sredstva za preprotna popravila

Temeljna izobraževalna skupnost združuje 75 % sredstev amortizacije šol, kar znaša letno 21,5 milijona S din, 25 % sredstev amortizacije ostane šolam za razna manjša popravila. Že dve leti se vsa združena sredstva amortizacije porabijo za popravilo šole v Tuhinju. Tako bodo postopoma opravljene vse večje adaptacije šol iz sredstev združene amortizacije. Iz navedenih sredstev je možno, če ne v letu 1973, pa v letu 1974, ob sporazumnem dogovoru urediti tudi fasado osnovne šole Toma Brejca.

Plačevanje stanarin; zakaj je bil izdan sklep za plačevanje stanarin v stanovanjskem podjetju

Za pobiranje stanarin so pooblašteni hišni sveti, poleg stanarin pa bodo stanovalci plačevali še druge storitve, ki bremenijo stanovanja oziroma skupne prostore.

MOTNIK

Prekategorizacija ceste Motnik – Zajasovnik; zakaj ni uvrščena v II. red, saj povezuje dve občini; predlog za financiranje iz cestnega sklada

Po pomembnosti je cesta Motnik – Zajasovnik razvrščena v III. red ker nima pogojev za uvrstitev v višjo kategorizacijo. Za prekategorizacijo ceste naj krajevna skupnost pripravi ustrezne argumente in predloge.

Ureditev mostu v Zajasovniku

Za ureditev mostu v Zajasovniku bodo ustrezno ukrepali pri republiški skupnosti za ceste in cestnem podjetju Ljubljana.

Dodeljeno zemljišče za gradnjo gasilskega doma; ali je možnost, da zemljišče obdržijo kljub preselitvi

Svet za družbeni načrt in finance je sprejel sklep o dodelitvi dela bivšega združnega doma za potrebe gasilskega društva, s tem da gasilsko društvo Motnik vrne zemljišče, na katerem je društvo nameravalo zgraditi svoj gasilski dom. Preden bo SO namensko določila uporabo zemljišča, bo zahtevala mnenje krajevne skupnosti.

Regulacija Motnišnice

Investicija znaša 50 milijonov SD. Zadevo je treba ponovno obravnavati pri splošni vodni skupnosti Ljubljana – Sava.

KAMNIK – ŽALE – KOŠIŠE – GRABEN

Hiša na Tunjski 1; volivci predlagajo, naj hišo podrejo ali uredijo arkade za pešce; če je zaščiten, naj zavod za spomeniško varstvo da obrazložitev

Objekt ob Tunjski c. 1 je spomeniško zaščiten ter po obstoječem urbanističnem in zazidalnem načrtu ni predviden za odstranitev. Stališča in zahtevki zbora pa bodo posredovani pristojni spomeniški službi v Kranju in pristojnemu svetu.

Baraka v Levstikovi ulici; nujno je rušenje in izselitev stanovalcev; v Občanu naj se objavi, kdo je lastnik in kje so stanovalci zaposleni

Po sklepu sveta za komunalne, gradbene in stanovanjske zadeve bodo leseni provizorij – barako v Levstikovi ulici podrl; z odselitvijo posameznih strank se ne smejo vseljevati novi stanovalci. Delovne organizacije so bile obveščene in zadolžene, naj delavcem, ki še stanujejo v tem provizoriju, čimprej zagotovijo druga ustrezna stanovanja.

Tovornjaki v Levstikovi; Kočni naj se prepove vožnja s težkimi tovornjaki mimo barake

Vprašanje bomo skušali rešiti v najkrajšem času skupaj s trgovskim podjetjem Kočna.

Odmevi kmečkih uporov v Kamniku 3

SLOVENSKI KMEČKI UPOR NA ŠTAJERSKEM

Upor, ki je leta 1635 zajel Spodnjo Štajersko, imenujejo nemški viri „slovenski kmečki upor na Štajerskem“.

Upor se je začel med podložniki gospostva Ostrovice (Ostrovec) med Vranskim in Trbovljami, kjer je gospodaril Feliks Schrattenbach, ki se je že leta 1593 udeležil bitke pri Sisku in je kot stotnik služboval v Vojni krajini. Kot star vojak je bil neizprosen in strog. Neusmiljeno je izterjeval od kmetov višje dajatve v denarju, živilih in tlaki, ki so bili pač posledica novih bremen in dajatev po tridesetletni vojni. Prvi odpor podložnikov proti Schrattenbachu je bil že v januarju 1635. Ker ga graščak sam ni mogel udušiti, je zaprosil graško vlado za pomoč. Prišel je odposlanec, da bi dosegel mirno poravnavo, toda oholi graščak je na Gomilskem vdrl v cerkev, v katero so se zatekli uporni podložniki. Pomiritev ni bila več možna. V aprilu je upor dobil že velik obseg.

Uporniki so zavzeli glavne Schrattenbachove gradove Ostrovice, Heckenberg in Burgottal južno in severno od Vranskega ter jih oropali. Graščino Voljsko pri Zalcu so v treh urah popolnoma razdejali in pobili vse, ki niso utegnili ubežati. Upor se je nato razširil na posestva ljubljanske škofije v zgornjo Savinjsko dolino, kjer so zavzeli graščini Rudnik in Vrbovec ter se ustavili pred Gornjim gradom. Grajskega poslopja niso napadli in ni znano, zakaj so mu prizanesli. Proti severu vse do Pohorja in Dravskega polja je v dveh tednih upora (od 24. aprila do 3. maja) padlo 35 graščin, samostanov in župnišč. Samostan v Žičah ni toliko trpel, pač pa sta bila hudo prizadeta samostana v Studenicih in Jurklostru. Ponekod so se uporniki hudo znesli nad gospodo in so pobili vse, ki se niso pravočasno umaknili.

Upor pa ni ostal omejen samo na Štajersko, marveč se je razširil tudi na Kranjsko. Tuhinjski podložniki so oropali Špitalič, kmetje so se dvignili tudi pri Velešovem in Brdu, nemire je občutilo škofjeloško gospostvo, na katerem so se začeli zbirati puntarski oddelki. Večje skupine so se zbrale na Gorénjskem tudi na Bledu, ob Kokri in pri Kamniku. Iz Gorenjskega je segalo gibanje tudi preko Karavank (B. Grafenauer, Kmečki upori na Slovenskem, str. 300). Gospoda iz gradov je bežala v mesta, toda ta so bila bolj naklonjena kmetom kot gospodi.

Upor na Spodnjem Štajerskem je udušila vojska. Iz vojaške krajine je prišlo 1300 granicarjev, ki so 22. maja potolkli kmečke čete pri Sošanju. Sredi julija pa so se vdala tudi nova žarišča upora na Štajerskem.

NAPAD NA GRAŠČINO V ŠPITALIČU

Nas zanima predvsem dogodek v Špitaliču, ki ga zgodovinarji omenjajo le mimogrede, kakor smo navedli že v prejšnjih vrstah. Največ najdemo o tem v sestavi, ki ga je obravnaval zgodovinar A. Dimitz (Blaetter aus Krain 1865, str. 83). Dimitz piše: Leta 1635 je na Spodnjem Štajerskem izbruhnil upor, ki je ogrozil tudi Kranjsko. Ze 22. februarja je cesar Ferdinand poslal iz Gradca ukaz kranjskemu vice-domu, da ujame in zapre vse pobegle puntarske podložnike iz Ostrovice. (Vicedom je deželni vladarjev/ namestnik. Tokrat je to službo upravljal Ottavio Panizol). V zvezi s tem ukazom je 7. maja poročal vicedomov tajnik Hitzing iz Ljubljane spodnjeavstrijski dvorni komori (vrhovnemu državnemu uradu): V celjskem okrožju nastali upor se ni razširil samo po Štajerski, ampak je segel tudi na Kranjsko. V kamniškem okraju je našel mnogo privržencev pri tuhinjskih podložnikih, ki so z podložniki iz Križa pri Kamniku in s podložniki kamniške starigradske gosposke že izropali graščino v Špitaliču, zdaj pa prodirajo proti Brdu ob Podpeči, proti Mekinjani in v Moravsko kotlino.

Kakor vidimo iz tega poročila, so puntarji špitališko graščino napadli začetku maja. Graščak Franc Thaller, ki je šele pred 30 leti kupil špitališko posest od Vetrinjskega samostana, se je pred kmečkimi nemiri gotovo že prej umaknil na varno. Slika iz Valvazorja nam kaže cerkev in graščino kakih 50 let po tem dogodku, ko šmartinski župnik Franc Paglovec leta 1728. Zidati so začeli 1. aprila pod vodstvom polirja Matije Goriška. Cerkev so obrnili; tam, kjer so bila prej glavna vrata, je zdaj prezbitarij. Delali so do 24. avgusta, nato pa so šele leta 1730 nadaljevali delo. Do leta 1735 so zgradili še meznijo, pri cerkvi pa obok iz leh-njaka.

PREPREČEN NAPAD NA KAMNIK

O kasnejših uporih podložnikov proti gosposki imamo samo kratke zabeleške, ki pa le malo povedo o vzrokih in obsegu

uporniškega gibanja.

Leta 1675 je prišlo do kmečkih nemirov v gospostvih Križ, Kamnik, Mengeš in Brdo, vendar je upor običal v svojih začetkih. Daljši spor pa so imeli podložniki v Smledniku, ki so se od 1684 do 1688 upirali tlaki, češ da plačujejo robotnino. Smledniški poddaniki so se še enkrat leta 1789 in 1790 uprli proti dajatvam, pa je upor zadušila vojska.

Pač pa je bil leta 1749 Kamnik v nevarnosti, da ga napadejo uporniki iz gornjegrajskega škofjskega gospostva. Ti so se namreč uprli, da bi plačali novi davek na sol, ki so ga takrat uvedli. Močne skupine upornih podložnikov so se začele zbirati v Gornjem gradu, Lučah in Tiroseku z namenom, da napadejo solni urad in skladišča soli v Kamniku in odnesejo sol, da jim ne bi bilo treba plačati visokih dajatev.

Urednik mitniškega urada v Kamniku je bil takrat Martin Detela, Matija Žagar, najemnik pašniških predelov pod sv. Primožem in Servij Pogočnik iz Gornjega grada. Detela je vznemirjujoče vesti sporočil kraljevemu odposlanstvu v Ljubljano in zaprosil za pomoč. Iz Ljubljane so mu ukazali, naj se v Kamniku javi poveljujočemu častniku. Tako je vojska preprečila napad na solni urad v Kamniku.

V spomin na pretekle dogodke in na poudarek turistične zanimivosti in zgodovinske važnosti Špitaliča, bi na najvidnejšem mestu cerkvenega zidu vgradili ploščo s približno naslednjim napisom, ki bi ga po preudarku skrajšali ali spremenili:

Tu, pod Kozjim hrbtom, je po letu 1204 mejni grof Henrik Andeški ustanovil gostišče – hospital, po katerem je kraj dobil ime Špitalič. Skozi Tuhinjsko dolino je v srednjem veku vodila glavna pot med Štajersko in Primorjem. Od 1251 do 1608 so bili lastniki hospitala menihi iz Vetrinja na Koroškem. V dobi kmečkih uporov so se v maju 1635 podložniki uprli graščaku in napadli grad – nekdanji hospital. Cerkev je prezidal v sedanjo obliko leta 1735 župnik Franc Paglovec. Grad so razrušili partizani junija 1944.

Tako bi v sklopu našega turističnega programa prišel tudi Špitalič do svoje zaslužene veljave, kar bo z asfaltiranjem cestišča še pomembnejše. Napisana plošča naj bi bila črna z belimi črkami, obrnjena proti cesti in vidna že od daleč.

I.Z.

Mamutov most (v Nevljah)

V zadnji številki kamniškega občana smo objavili prispevek dr. Miloša Levičnika o mostu v Nevljah, ki je še vedno brez vsakega opozorila, da so tu v marcu 1938 odkrili kosti mamuta. Okostje mamuta zdaj zbuja pozornost v naravoslovnem muzeju v Ljubljani. Kamničani se še dobro spominjajo tega odkritja, ki je vzbudilo veliko pozornost v znanstvenem svetu, saj so ob kosteh našli tudi malo rezilo ali praskalo iz kremenca, s katerim je človek rezal mamutovo meso in ga praskal od kosti. Kakor sodi arheolog dr. Stane Gab-

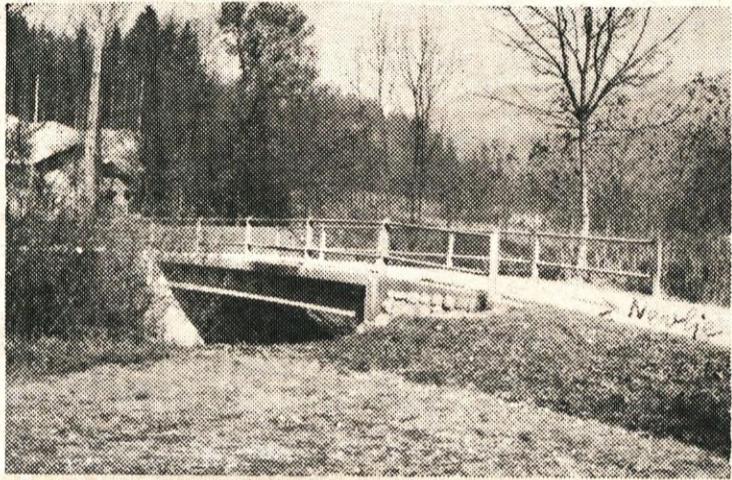
sodobnik prebivalcev Potočke zija-ke in krapinskega človeka. Kakor vemo, je ta najdba v zvezi s srečno okolnostjo, da so takrat kopali novo strugo za Nevljico, ki je pod neveljskim pokopališčem delala veliko zanko in poplavljala okolico. Inž. Karel Kumer, ki je napravil načrt in vodil delo, je zamislil temelje mosta prav sredi najdišča mamutovih ostankov. Če ne bi v trenutku, ko je delavec vrzel iz globine mamutovo kost, za katero je menil, da je vrbova korenina, prišel mimo kamniški župan Nande Novak, ki je dal

ostal še naprej v zemlji. Mostu v Nevljah pa od takrat pravijo „mamutov most“.

Turistično društvo v Kamniku je že lani postavilo v program oznako več zanimivih in znamenitih krajev v kamniški okolici, med njimi tudi mamutov most. Predlog je bil, da bi med dva stebra na mostni ograji vgradili železno ploščo z mamutovo sliko in napisom: Pri kopanju temeljev za ta most so (14. marca) 1938 našli mamutovo okostje in ugotovili pristnost človeka v tem kraju pred 50.000 leti.

Na naši sliki je obrnjen proti nam levi mostni opornik, pod katerim so pri kopanju najnižje plasti temelja našli prvo mamutovo kost. Potem so kopali na vse strani. Če vzamemo za izhodiščno točko v strugo segajoči vogal lega 4,8 m širokega opornika z dobro vidnimi obdelanimi kamni, potem so prekopali zemljišče v smeri proti Nevljam v dolžini 14,3 metra, čez most v novo strugo Nevljice pa 4 metre. Skupna dolžina prekopane zemljišča ob cesti je torej 18,3 metra. Ob strugi Nevljice prekopano zemljišče pa je v obeh smereh od izhodiščne točke po 6 metrov, torej skupaj 12 metrov. Zunanega pravokotnika niso preiskovali zemljišča, ker je zmanjkalo sredstev, zato so 7. aprila ustavili delo. Verjetno bi našli še kako mamutovo kost, saj skelet v naravoslovnem muzeju v Ljubljani ni popoln. Prisotnost človeka ob mamutu je že ob kopanju vzbudila dvom, da bodo našli popolno okostje na enem mestu, ker so takratni prebivalci raznesli razne dele velike živali.

I.Z.

Mamutov most

rovec, je bilo to praskalce izdelano pred 50.000 leti in dokazuje prisotnost človeka v tem kraju, ki je bil

ustaviti delo in opozoril o najdbi banjsko upravo in muzej, bi naslednji dan zabetonirali temelj in mamut bi

Rodna gruda kliče

Izseljeniška matica – podružnica KAMNIK – Domžale je v svojem delovnem programu sklenila navezati tesnejše stike z zdomci, ljudmi, ki so za krajši ali daljši čas zapustili svoj domači kraj.

Ugotovili smo, da je iz občine Kamnik približno 450 ljudi na delu v tujini. Odšli so za boljimi kosom kruha, kot so ga imeli doma. Vsi niso tega dosegli. Mnogi garajo bolj kot doma, opravljajo slabša dela, drugim se je sreča nasmehnila. Vsi pa so še vedno čustveno navezani na svoj rojstni kraj, in si hočejo čimprej ustvariti pogoje za vrnitev. Pošiljajo domov denar za lasten dom, za nakup stanovanja, drugi spet želijo, da bi jim skupnost v domači občini to omogočila.

Nekateri so pustili doma otroke – ni dobro, da otrok odrasča brez matere in očeta. Starše v tujini pa spet muči hrepenenje po skupnem družinskem življenju. Domovina kliče vse nazaj.

Sklenili smo, da bomo preko glasila SZDL KAMNIŠKI OBČAN navezali stike z vsemi zdomci.

V časopisu bomo odprli posebno rubriko. Tako bi bili prek časopisnih stolpcev domačega glasila seznanjeni z razmerami in pogoji doma, zdomci pa bi pošiljali prispevke o svojem napredku in težavah v tujini. Na razna vprašanja: o hranilnih vlogah, vrnitvi, zaposlitvi doma, bi občasno odgovarjal strokovnjak. Zato pa potrebujemo podatke in točne naslove.

V ta namen smo poslali na matične urade, šole in vsem, ki nam lahko v tej akciji pomagajo, anketne liste z naslednjo vsebino:

ANKETNI LIST:

1. Priimek in ime
2. Rojstni podatki in kraj bivanja pred odhodom v tujino
3. Sedanjí naslov v tujini

4. Ali je v tujini sam ali z družino in koliko otrok ima
5. Ali otroci obiskujejo oziroma imajo možnost obiskovati slovensko šolo
6. Poklic (kvalifikacija)
7. Od kdaj je na delu v tujini in če se namerava vrniti. (Kdaj?)
8. Opomba (želje).

Podružnica slovenske izseljeniške matice za občini Domžale-Kamnik

Podpis osebe, ki je anketni list izpolnila

Prosimo svojce, da na matičnem uradu svojega področja izpolnijo anketni list, lahko pa odgovorite kar na vprašanja, objavljena v tem članku.

Izpolnite, odrežite in pošljite na občinski odbor SZDL Kamnik.

Marica Brejc

KULTURNI KOLEDAR

Novosti v kamniški ljudski knjižnici

ROMANI

Hotchner, A.: Zaklad
Maurois, A.: V. Hudo
Neumann, R.: Nemogoč sin
Kraigher, L.: Kontrolor Škrobar
Sartre, J.: Muhe.
Tauer V.: Prigode
Gardonyi, G.: Zvezde nad Egram
Holland-Benary: Babica in vnuki
Kazantzakis, N.: Grk Zorbas
Kovač, T.: Spomini barona Valvazorja
Christie, A.: Usoda
Parise, G.: Zaroka
Zidar, P.: Hokuspokus kaplan
Boll, H.: Skupinska slika
Sussann, J.: Dolina lutk
Suyin, H.: Ranjeno drevo
Kuznecov, A.: Babji jar
Šumenjak, K.: Izpoved zdravnika
Mertens, M.: Lovčeva žena
Norden, P.: Salon Kitty
Mason, F.: Tri pristanišča
Groult, B.: Bilo je dvakrat

STROKOVNA DELA

Žeželj: Prizori iz kmečkega punta
Zadnikar M.: Hrastovlje
Plutarh: Aleksander Veliki
Vežjak, D.: Trženje v... menjavi
Vogrič, R.: Boj Belokranjcev
Zbirka zakonov o združenem delu
Razni slovarji
Enciklopedija za otroke
Forman-Syme: James Cook
Kardelj E.: Temeljni vzroki... . . . . .
Friedrich, H.: Struktura... . . . . .

KAMNIŠKI PIONIRJI IMAJO SVOJO KNJIŽNICO

Letos, na dan mladosti, so se našim pionirjem odprla vrata v pionirsko knjižnico in čitalnico.

Tega dne so v prisotnosti občinskih in političnih predstavnikov in mnogih bralcev, odprli pionirski oddelk Ljudske knjižnice Kamnik.

Oddelček je obstojal že preje, sedaj so ga preselili v prtiličje v tri prostore, veliko izposojevalnico s čitalnico. Med domala 4.000 izvodov, so pregledno razvrščene slikanice za najmlajše cibabane, povesti in pravljice za šolarje nižjih razredov ter razna čtiva in strokovne knjige za zahtevnejše bralce višjih razredov. V pomoč in nasvet je nova strokovna moč.

Mladi obiskovalci so takoj odkrili prijetno in svetlo čitalnico in mnogi posedejo in se z vneto lotijo branja revij in knjig.

Obisk je iz dneva v dan večji. Ločitev oddelkov ni zmanjšala obiska, nasprotno, preložitve sklada omogoča preglednost in izposojno brez zastojev.

Turiste in obiskovalce parka pa bo iznenadila čitalnica na prostem, v senčenem prostoru za knjižnico kjer je mogoče posedeti in izbirati revije.

Z.S.

Koncert narodne pesmi

Konec maja je moški pevski zbor LIRA po uspešnih koncertih v počastitev 90-letnice obstoja društva v Kamniku, Trstu, Ljubljani, Celovcu in v Celju, spet pripravil nov program. Tokrat je nastudiral spored slovenskih narodnih pesmi v priredbi Franceta Marolta.

Ime pokojnega Franceta Marolta je neofoljivo povezano s slovensko ljudsko pesmijo, saj ji je posvetil vse

svoje moči in vse življenje, je v program koncerta zapisala dr. Zmaga Kumer. Spored koncerta, ki so ga Liraši pripravili v veliki dvorani DOMA je obsegal osemnajst narodnih pesmi v Maroltovi izvedbi. V prvem delu koncerta so občuteno zazvenele gorenjske, primorske in prekmurske pesmi, v drugem delu pa so prevladoval ljudske pesmi s Koroške. Zbor je zaključil koncert

z Ribniško in z dolensko Kangalilejsko ohcetjo, s pesmijo z Lirinega „železnega“ repertoarja, ki je na turnejah znova osvajala poslušalce širom po Evropi.

Zbor pod vodstvom prof. Sama Vremšaka je tudi tokrat potrdil svojo visoko kvaliteto, saj je LIRA lani že drugič zapored osvojila prvo mesto v radijskem tekmovanju moških pevskih zborov.

F.S.

KAMNIK

Planinski svet, škrlat v jutranji zori,
pod tvojim vznožjem mesto se budi,
na strmi skali cerkva kipi
in stari grad med smrekami in bori.

Čez tihe Zale šel sem na kalvarijo
med kamenjem in trnjem v mladih dneh,
med cvetjem sanjal v toplih sem nočeh,
ob Bistrici strmeli v večerno zarjo.

Podobe so lepoti mi pile
in v sencu duše slike so ostale,
ki so nektere v svitu se rodile.

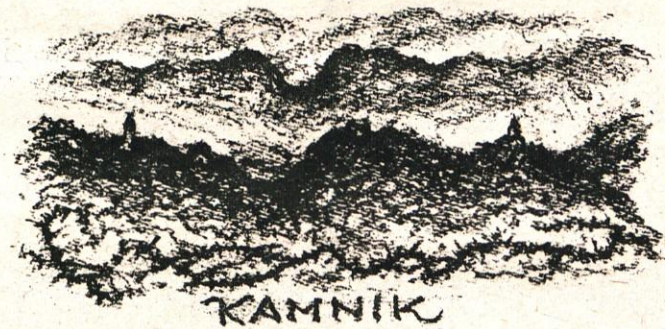
A mnoge teh le v sanjah bodo spale,
v mrakove poznih dni bodo svetile
in v grobu mi spomine šepetale.

Maksim Gaspari 1920
(slikar in ilustrator)

Maksim Gaspari in kamniško mesto

V renesančnem pritličju gradu Zaprice bo do konca julija odprta razstava del Maksima Gasparija, posvečena slikarstvu

(1900-1905). Iz prenekatere vinjete, skice, ki jo je Gaspari poslal z Dunaja Sadnikarju v presojo, je kasneje nastalo zrelo delo. Med

Poudarek kamniške razstave je na zgodnjih delih (1900-1905): 4 Veronike, Stari grad nad Kamnikom, Tivoli, Rokovnjači itd.), od katerih so nekatera omenjena v ohranjenih pisnih. O tem obdobju je spregovoril v katalogu, ki spremlja razstavo, univerzitetni profesor dr. Stane Mikuž. Slikarjevim prvencom sledi nato na razstavi nekaj zrejših del, ciklus 4 Veronik (1971-1972) pa razstavo simbolično zaključuje. Po več kot 70 letih se mojster Gaspari ponovno vrne v motivni svet Kamnika, hkamniški Veroniki, zato nosi kamniška razstava ime: MAKSIM GASPARI IN KAMNISKI MESTO.

M.Z.

GASPARI: RAD IMAM KAMNIK

Otvoritve razstave svojih del v kamniškem muzeju na gradu Zaprice, ki te dni zbuja veliko zanimanje številnih obiskovalcev, se je udeležil tudi avtor Maksim Gaspari.

Po pozdravnem nagovoru tov. Mirine Zupančičeve, ravnateljice Muzeja in govoru univerzitetne-

Maksim Gaspari na otvoritvi razstave podpisuje svoj portret, ki ga je ob tej priložnosti narisal slikar Lojze Perko.

ga profesorja dr. Staneta Mikuža, ki je orisal slikarjevo življenjsko pot in njegovo povezanost s Kamnikom, je devetdesetletni umetnik pripovedoval o svojem bogatem slikarskem življenju. Prebral je tudi sonet o Kamniku, ki ga je napisal pred 53 leti.

„Se spomniš, kako sta se z generalom maistrovom peljala v kočiji preko Mure“, je slikarja vprašala kamniška ljubiteljica umetnosti Fanika Kratnarjeva in ga spomnila na čase, ko je Gaspari sodeloval z Maistrom v bojih za slovensko Koroško. „O, tega se pa še dobro spomnim“, je odvrnil slikar.

V prijetnem kramljanju in brskanju po spominih je minila ta prirska otvoritev slikarjeve razstave, kakršne so pri nas redke in ki pomeni za Kamnik velik kulturni dogodek.

V pogovoru nam je Gaspari dejal, da ga na Kamnik vežejo lepi spomini in da zelo rad odstopi svoj sonet o Kamniku, ki doslej še ni nikjer objavljen, za objavo v našem glasilu. Dodal pa bo še vinjeto s kamniškim motivom. To svojo objavo je že po nekaj dneh izpolnil. Zato lahko danes predstavimo Gasparija tudi kot pesnika.

F.S.

VEČER MLADIH POETOV

Literarni krožek gimnazije Rudolfa Maistra je pred dnevi v dvorani nad kavarno pripravil zanimiv recital pesniških poskusov kamniških gimnazijcev. Svoje pesmi so brali Mojca Podobnik, Mojca Založnik, Maja Slapšak, Izток Meglič, Izток Kuret in Srečo Zajc. Nastopajoče in njihova pesniška hotenja pa je v uvodu predstavila Danica Simšič.

V svojih delih so mladi razmišljali o življenju, ljubezni, veselju. Za razpoložensko glasbo pa je poskrbel Igor Belšak s svojo kitaro. Vsekakor pobuda mladih gimnazijskih literatov zasluži vse priznanje.

L.J.

ŠTIRJE OPROŠČENI MATURE

Na gimnaziji Rudolfa Maistra v Kamniku je bilo ob koncu šolskega leta v obeh četrtih razredih 44 dijakov, 16 fantov in 28 deklet. Od teh jih je izdelalo razred 39 ali 88,6 odstotka, ostalih pet pa ima popravne izpite. Štirje so izdelali z odličnim uspehom, 14 s prav dobrim, 20 z dobrim in eden z zadostnim uspehom. Uspeh je glede na prejšnja leta kar dober. Odlični učenci Ema Iskra iz Kamnika, Tomaž Mihelčič iz Mengša, Alojz Rifl iz Gozda in Mojca Založnik iz Komende so oproščeni opravljanja zaključnega izpita ali mature. Četrtošolci so končali pouk 5. junija, ko so se z vsakoletno predajo ključa naslednikom in obhodom po mestu poslovili od gimnazijskih klopi. Tretješolci so 11. junija odšli na proizvodno delo v kamniške tovarne, ostali razredi pa so končali pouk 20. junija. Zaključni izpit so opravljali kandidati od 20. do 26. junija. O podrobnih rezultatih uspeha v šolskem letu 1972/73 bomo poročali v naslednji številki Kamniškega občana. V novem šolskem letu bodo lahko vpisali v prvi razred gimnazije 108 učencev.

RAZVREDNOTENA PRIZADEVANJA?

Kamniško-domžalski simfonični orkester, ki je že nekajkrat izpričal svoj kvaliteten raven, je 15. junija pripravil svoj letni simfonični koncert.

Zal pa so Kamničani pokazali kaj malo razumevanja za prizadevanja tega 50-članskega orkestra. V veliki dvorani Doma se je zbralo le 39 (devetintrideset) poslušalcev, na odru pa je bilo 49 članov orkestra. Poleg lepakov so poslali vabila v osem največjih delovnih organizacij s pomočjo, naj jih razdelijo med delavce. Na koncertu pa nismo opazili niti kamniških kulturnikov in prostvetnih delavcev.

Orkester je kljub slabi udeležbi odigral pripravljeni program. Pod vodstvom dirigenta Tomaža Habeta so izvedli dela Albinonijskega, Svendsna, Borodina, Griega in za zaključek dva stavka Schubertove Nedokončane. Vse priznanje prizadevanim glsbnikom, ki najbrž težko razumejo tak odnos Kamničanov do kulturnih storitev, kot so ga pokazali tokrat.

90-letnici. Letnice razstavljenih del sklenejo v krog več kot 70 let mojstrove ustvarjalnosti, saj datirajo slike od 1898 (Slanik) do 1972 (4 Veronike). Prav začetna in zadnja dela pa so dala kamniški razstavi ime.

Zgodnja dela segajo v čas, ko so mladega nadarjenega Gasparija vezale tesne prijateljske vezi na Kamnik in še posebno na njegovega mentorja in mecena živnozdravnika Josipa Nikolaja Sadnikarja. Sadnikar je bil namreč tisti, ki je spremenil življenjsko pot trgoveškega pomočnika Gasparija v življenjsko pot slikarja Gasparija. Sadnikar je opazil v izložbi Murnikove trgovine na Sutni „SLANIKA“. Dobro naslikana risba ga je opozorila na Gasparijev talent. In odločil se je, da bo omogočil nadarjenemu fantu študij, najprej na Umetnoobratni šoli v Ljubljani in nato na Dunaju. 144 ohranjenih Gasparijevih pisem, razglednic in kart (nekatera so tudi na razstavi) nam danes dokumentirano pripovedujejo o težkem, a upornem študiju mladega Gasparija

vrsticami izvemo tudi o takratnem kulturnem življenju na Dunaju (razstave in prireditve), o odnosih med našimi študenti (Birola, Smrekar, Peruzzi, Meštovič, Gaspari) in sledimo vidnemu napredku Gasparija — slikarja.

Maksim Gaspari: Malograjska bajka

750 let mesta Kamnika 24

Prof. IVAN ŽIKA

Patriarha Bertolda smo v prejšnjem nadaljevanju zapustili v januarju leta 1251, ko je že mesec dni po smrti cesarja Friderika II. sklenil mir z goriškim grofom Majnhardom. Nato pa se je spet podal v naše kraje. Iz Tolmina je odšel v Slovenj Gradec, kjer je 14. marca 1251 izdal neko listino za grofa iz Strmca pri Vrbskem jezeru. Verjetno je takrat potoval skozi Kamnik in se tu spet zadržal nekaj časa. Pri 70 letih si je po naporni vozi pač moral privoščiti daljši počitek. V Slovenjem Gradcu pa se je mudil vsaj dva meseca ali pa še več, saj je še 24. aprila izdal listino za samostan v Studencah. Verjetno je čakal, da bodo končana dela pri cerkvi, ki jo je dal zgraditi v čast svoji nečakinji Elizabeti, hčerki umorjene ogrske kraljice Gertrude. Elizabeto je namreč papež leta 1236 prištel med blažene in cerkev praznuje god sv. Elizabete Ogrske ali Turinške, (v Turginiji na Nemskem je namreč umrla) 17. novembra. Elizabeta je bila sestra madžarskega kralja Bele IV. Patriarh Bertold je v Slovenjem Gradcu 30. aprila slovesno posvetil cerkev sv. Elizabete in ob tej priložnosti je poklonil Oglejski cerkvi Slovenj Gradec in vso svojo lastnino v slovenjgraškem okraju z vsemi pravicami pri sodstvu, colnini in kovanju denarja. S tem darom je dobila Oglejska cerkev precejšen kos slovenskega ozemlja. Slovenj Gradec pa je takrat politično sodil h Koroškim in ne k Štajerski. To je bilo zadnje dejanje patriarha Bertolda na naših tleh, ker ne vemo točno, kdaj je hospital pod Kozjim hrbtom izročil v last Vetrinjskemu samostanu. Menihi iz Vetrinja so že dalj časa oskrbovali hospital na Ljubelju v zadovoljstvo potnikov in patriarha, zato je poskrbel, da bi bil po njegovi smrti tudi hospital v Tuhijski dolini v dobrih rokah. Listino o daritvi je napisal na poti v Slovenj Gradec ali pa v začetku maja, ko se je vračal v Furlanijo in se za vedno poslavljaj od naših krajev. Namenjeno mu je bilo le še nekaj dni življenja. Ko se je vrnil v Čedad, je tam umrl 23. maja 1251, le nekaj mesecev kasneje kot cesar Friderik II. Tako sta z odra svetovne politike odšli v kratkem presledku dve pomembni osebnosti. Naslednik patriarha Bertolda je bil Gregor de Montelongo (1251-1269), ki ni mogel zadržati prodiranja Benečanov v Istri. Bertold je bil zadnji Oglejski patriarh nemške narodnosti, odšel pa so patriarhov prestol zasedali cerkveni dostojanstveniki italijanske narodnosti. Ti so le redko obiskovali naše kraje, vendar je pot, ki je vodila čez Tuhijsko dolino s hospitalom v Kamniku in pod Kozjim hrbtom bila še naprej edina zveza med sedežem oglejskega patriarha v Furlaniji in Štajersko do Drave, ki je v cerkvenem pogledu sodila pod Oglej. Slovenj Gradec pa je bil sploh last Oglejske cerkve. Iz številnih listin bomo lahko zaključili, da je tudi vojvoda Ulrik skrbno pazil na hospital v Tuhijski dolini, ko so ga leta 1251 prevzeli menihi iz Vetrinja na Koroškem. Zdaj pa spregovorimo še nekaj o dejavnosti patriarha Bertolda v naših krajih.

GORNJEGRJSKI SAMOSTAN

O samostanu v Gornjem gradu moramo povedati kaj več, saj se je njegova posest raztezala tudi po ozemlju današnje kamniške občine. Večkrat smo ga že omenili, zato je prav, da dopolnimo podatke, ki so za poznavanje preteklih dogodkov našega kraja pomembni in jih ne moremo izdvojiti iz njihovega zgodovinskega okvirja. Zgodovina gornjegrjskega samostana sega daleč nazaj, ko je Diebald iz Chagere 7. aprila 1140 zapustil Oglejski cerkvi svoj grad in posestva, da bi tam ustanovili benediktinski samostan. Diebald namreč ni imel potomcev. Grad in dvor ter nekatera posestva je obdržala Oglejska cerkev, ostalo pa je bila last samostana. Meja je šla po vrhu Menine na Črnicve, od tam na Ojstrico in vrh Rinke, na vzhodu pa do Olševca. Gozd je bil patriarhov, vendar je patriarh podelil samostanu pravico, da ga smejo iztrebljati za novine in si tako širiti posest. Samostanu so v 13. stoletju priključili župnije v Skalah, Breslovcah in Pilštajnu. O gornjegrjskem samostanu smo večkrat govorili v zvezi s patriarhom Bertoldom, pa tudi kasnejša zgodovina Kamnika ga bo večkrat omenila, saj je pot iz Ljubljane v Gornji grad vodila skozi Kamnik.

Leta 1231 je 18. septembra patriarh Bertold v Rečici v Savinjski dolini razsodil obtožbo proti Lenartu in Ivanu pri Vranskem. Oba sta ponoči skrivaj vdrla v samostan v Gornjem gradu, prebila stene in pobrala denar. Sicer sta po tedanjem pravu zaslužila smrtno kazen, vendar ju je na prošnjo opata Alberta in drugih patriarhov osvobodil s tem, da gresta čez morje drugam. Vlomilca sta izgubila fevdno pravico na posestih, njuni sestri pa sta obdržali svoj del, namreč 9 njiv in polj.

Oglejski patriarh Bertold je leta 1237 prosil papeža, da bi benediktinski samostan v Gornjem gradu, ki spada neposredno pod papežev oblast, povzdignil v katedralno cerkev ali pa tja prestavil Pičansko cerkev iz Istre, ki ima

malo kanonikov. Patriarh je že prej tožil papežu, da se njegova vladikovina razprostira 10 dni hoda do Ogrske in je ne more zadostno obhoditi. Zato naj papež povzdigne cerkev v Gornjem gradu v katedralo ali pa tja prestavi obubožano škofijo iz Istre. Papež je v zvezi s patriarhovo prošnjo 2. aprila 1237 pisal škofoma v Trstu in Novem gradu v Istri, naj mu poročata, kako bi bilo s prestavitvijo siromašne Pičanske cerkve iz Istre v Gornji grad. Hotel je imeti vse podatke o številu prebivalstva, o dohodkih samostana in o prispevku Oglejskega patriarhata za vzdrževanje škofije z ugotovitvijo, da je patriarh Bertold določil prav skromno vsoto 350 mark. Kako so se ta poročila izmenjavala in kje je zastal patriarhov predlog o ustanovitvi škofije v Gornjem gradu, nimamo pisemnih dokazov. Nekaj pa bo gotovo tudi na tem, da je bil patriarh Bertold večkrat navzkriž s papežem, kakor smo že prej omenili.

Patriarh Bertold je kot vrhovni cerkveni poglavar v naših krajih v vsakem oziru skrbel, da ne bi pravice gornjegrjskega samostana ostale okrnjene. Tako je 17. maja 1243 v Gornjem gradu na pritožbo gornjegrjskega opata potrdil pravico, da ne sme nihče postaviti mlina ob reki Dretni, ker bi s tem samostan izgubil mnogo ugodnosti glede rib in vode. Mlin, ki ga je s patriarhovim dovoljenjem postavil njegov uradnik tik starega gradu v Gornjem gradu, pa je podelil samostanu. Tudi tu je kot pričča podpisan menški župnik Veriand.

Posestva gornjegrjskega samostana so bila raztresena po vsej Tuhijski dolini: v Markovem in na Gozdu pri Kamniku, v Podhruški, v Selih in v Srednji vasi, v Hruševki, v Okrogu pri Špitaliču in še drugod. Sedež upravnega urada za vse te raztresene podložnike je bil v Porebru pri Kamniku. (Pavle Urankar, Zgodovina trga Motnika, str. 15). Kot vemo, je kmetije v Porebru podaril gornjegrjskemu samostanu še Henrik IV. leta 1209. Največ kmetij je podaril samostanu vojvoda Ulrik, o čemer bomo kasneje pisali. Leta 1430 so bili prepri zaradi meje na Menini. Leta 1462 je papež Pij II. podredil opatijo v Gornjem gradu ljubljanski škofiji in ji nakazal tudi njene dohodke. Ker menihi niso hoteli priznati ljubljanskega škofa za svojega gospodarja, je papež Sikst IV. leta 1473 opatijo zatrl in ukazal, da tam namestijo svetne duhovnike. Tako je Gornji grad postal posest ljubljanske škofije.

VOJVODA ULRIK IN NAŠI KRAJI

Po svoji ženitvi z Nežo Andeško je torej Spanheimovec Ulrik postal novi gospod Kranjske. Neža mu je prinesla v zakon vsa andeško dediščino in Kamnik je spet kot Nežina dota prešel v last Spanheimovcev. Poročila sta se po vsej verjetnosti v začetku leta 1249. Kje sta prebivala nova zakonca? Do svoje močitve z Ulrikom se je Neža mudila večinoma v bližini svojega strica patriarha Bertolda na gradu Sofumbergo blizu Čedada v Furlaniji. V nemških virih je ta grad imenovan Scharfenberg, prav tako kot grad Svibno pri Krškem ob Savi. Zgodovinarji si niso edini, ko opredeljujejo bivanje Neže v Scharfenbergu. Nekateri menijo, da je to Svibno, mi bi se pa rajši odločili za Sofumbergo v Furlaniji. Zakaj? Neža se je rodila v sončni in vinorodni Burgundiji na Francoskem. Tam je preživela vso svojo mladost do leta 1229, ko jo je oče, meranski vojvoda Oton VII., dal v zakon Frideriku Bojevitemu Babenberškemu. Ko je od leta 1243 živel ločeno od svojega moža, je verjetno odšla v Sofumbergo v vinorodno Furlanijo, ki je bila tako zelo podobna njeni Burgundiji. Seveda pa ima tudi Svibno pri Krškem enake pogoje. V Kamniku se je najbrž mudila le mimogrede, dejstvo pa je, da kovnica denarja v Kamniku nikoli ni prenehala delati in je tudi Neži donosila lep dobiček. S stricem Bertoldom, oglejskim patriarhom, sta večkrat tudi skupaj urejala družinske posestne zadeve. Tako sta na gradu Scharfenbergu (Sofumbergo ali Svibno?) 22. septembra 1248 izdala listino za andeškega ministeriala Rapota iz Essenbacha, ki sta mu zastavila grad Neuburg ob reki Inn na Tirolskem v pokritje stroškov, ki jih je imel za vzdrževanje tega gradu. Po smrti ministeriala Rapota pa sta Neža in njen mož vojvoda Ulrik Spanheimski poklonila Rapotovim sinovom grad Neuburg v trajno last. Listino o tem daru sta napisala 24. aprila 1257 „na Kranjskem v novem gradu, ki je zgrajen blizu gradu Werdeneka.“ O tem gradu pa naj kar ob tej priložnosti povemo nekaj pripomb. Predvsem kažejo listine, ki so nam poznane iz te dobe, da je Ulrik „vojvoda Koroške in gospod Kranjske in Marke.“ skoraj stalno prebival na Kranjskem in mnogo potoval. Listine je izdajal v Ljubljani, Kamniku, Tuhijski dolini, Gornjem gradu, Kostanjevici na Dolenjskem, Tolminu in drugod. Zgradil si je blizu Litije grad, kjer je izdal omenjeno listino za

Rapotove sinove v zvezi z gradom Neuburgom na Tirolskem. To naj bi bil grad Zapovdje ali Apfalter. Za nas je pomemben zaključek listine, ki se glasi: To je napravljeno 24. aprila 1257 v našem novem gradu na Kranjskem blizu Werdenka (Acta sunt hec in novo castro nostro in Carniola circa Werdeneka (Oefele, 249). O tem gradu so še naslednji podatki: Leta 1262 je vojvoda Ulrik napisal za samostan v Stični neko listino v „novem gradu (Apfalter) ob Savi.“ Se iz leta 1265 je neka listina, ki omenja, da je vojvoda Ulrik dal zgraditi nov grad v kraju Afoler. Ta naziv je pač Apfalter, kar naj bi bilo staro ime za Apfelgarten (st. nem. apfoltra-jablana). Grad Werneck (Verdenk) je bil pri vasi Selo, ki sodi v Vačam. Bližnja vas Zapovdje izvira še iz časa kranjskih mejnih grofov, ki so tu imeli svoj sadovnjak (Apfelgarten-Jablana). Grofje Višnjegorski so leta 1145 podarili Zapovdju stiškiemu samostanu. O gradu Zapovdje (Apfalter), ki naj bi ga zgradil vojvoda Ulrik pred letom 1257, navaja Šumi (Arch.H.II., str. 125), da je stal 10 minut od grada Verdenka in je znan kot stari grad. Bil je 18 m dolg in 16 m širok, obzidje pa je bilo 33 m dolgo in 23 m široko. Po tem sklepa Šumi, da Apfalterji, nekdanji lastniki Špitaliča in Kriza pri Kamniku, niso bili iz Puštriške doline na Tirolskem, pač pa iz Zapovdja in da e prvi Apfalterer Ulrik omenja že 1256 in 1261. (Šumi AH, str. 125).

O veliki skrbi za hospital v Tuhijski dolini imamo na voljo več listin, ki dokazujejo, da so se veljaki ustavljali pod njegovo streho. Ulrik, sin koroškega vojvoda Bernarda in njegov bodoči dedič, ki se je po ženitvi z Nežo Andeško rad imenoval „gospod Kranjske,“ je 7. novembra 1252 izdal listino, v kateri je osvobodil samostan v Vetrinju, Preddvor pri Kranju in hospital pod Kozjim hrbtom od vsakega nadlegovanja sodišč, uradnikov ali biričev razen pri tatvahnih in umorih. Ulrik se je potem mudil 16. oktobra 1255 v hospitalu v Tuhijski dolini in je tu izdal listino (Šumi UB II., št. 212), s katero je potrdil vse pravice Vetrinjskega samostana do posestev na Kozjem hrbtu, „s privolenjem svoje soproge in svojega sina“. Zaradi koristi in večje ugodnosti za hospital pa Ulrik zamenja kmetijo, ki leži v gorah ob izviru potoka Bele za drugo kmetijo, ki leži v Bukovici pri Ljubeku. Takp naj menihi vetrinjskega samostana mirno uživajo imenovano kmetijo pri izviru Bele. Listino so napisali v hospitalu v Tuhijski dolini, kot pričre pa sta bila

Ulrik zadnji Spanheimovec

Ulrik, sin koroškega vojvoda Bernarda in njegov bodoči dedič, ki se je po ženitvi z Nežo Andeško rad imenoval „gospod Kranjske,“ je 7. novembra 1252 izdal listino, v kateri je osvobodil samostan v Vetrinju, Preddvor pri Kranju in hospital pod Kozjim hrbtom od vsakega nadlegovanja sodišč, uradnikov ali biričev razen pri tatvahnih in umorih. Ulrik se je potem mudil 16. oktobra 1255 v hospitalu v Tuhijski dolini in je tu izdal listino (Šumi UB II., št. 212), s katero je potrdil vse pravice Vetrinjskega samostana do posestev na Kozjem hrbtu, „s privolenjem svoje soproge in svojega sina“. Zaradi koristi in večje ugodnosti za hospital pa Ulrik zamenja kmetijo, ki leži v gorah ob izviru potoka Bele za drugo kmetijo, ki leži v Bukovici pri Ljubeku. Takp naj menihi vetrinjskega samostana mirno uživajo imenovano kmetijo pri izviru Bele. Listino so napisali v hospitalu v Tuhijski dolini, kot pričre pa sta bila

priorja samostanov iz Stične in Žič, upravnik (custos) hospitala menih Dietrich in njegov pomočnik Jancz iz Vetrinja, kaplana Dietrich in Henrik, med vitezi pa še Konrad iz Lienza in Jakob iz Guttenberga. Listina dokazuje, da je bila pot po Tuhijski dolini prav zaradi gostiča (hospitala) takrat glavna zveza med Štajersko in Kranjsko in da je bilo v hospitalu dovolj prostora za tako številno Ulrikovo spremstvo.

Nadaljevanje prihodnjici

● ŠE ENKRAT

Trgovina v Jenkovi ulici

V majski številki „Kamniškega občana“ je Trgovsko podjetje „Kočna“ Kamnik objavilo pojasnilo glede gradnje trgovine v Jenkovi ulici in to na zahtevo občanov z območja, ki naj bi ga pokrivala ta trgovina.

Iz zapisa je razvidno, da podjetje odstopa od gradnje zaradi trenutnega gospodarskega položaja in glede na dosedanj potek cele zadeve.

Opis, ki ga je v imenu podjetja dal predsednik delavskega sveta, se v glavnem ujema z dejanskim stanjem, nekatere navedbe pa so nepopolne ter dajejo več ali manj nerealno sliko poteka celotne zadeve.

Podjetje si je pridobilo zemljišče za gradnjo trgovine na licitaciji tako, kot je navedeno in to z dodelitveno odločbo z dne 3/7-1969. Med razpisnimi pogoji ni bilo obveze sklada za urejanje in oddajanje stavbnega zemljišča občine Kamnik, da pribavi in izroči investitorju lokacijsko-tehnično dokumentacijo, temveč je bila to stvar pridobitelja zemljišča.

Studijo o upravičenosti oziroma ekonomičnosti trgovskega lokala na tej lokaciji je moralo pri oblaščenju organizaciji Ljubljanskega urbanističnega zavodu naročiti podjetje, ker službe nimajo evidence, kako je potekal ta postopek.

Predstavniki podjetja je rezultate navedene študije posredoval na seji skupščine občine Kamnik dne 29. januarja 1970, vzporedno z vprašanjem glede zapore poti preko železniške proge (povezava Jenkova-Kranjska). Skupščina je ugotovila, da je po urbanistični ureditvi na tej lokaciji načrtovana trgovina, sklenila pa je tudi, da se naroči načrt in stroškovnik za prečkanje proge s tem, da se bo prehod uredil, ko bo zato nastala potreba. S temi zaključki naj bi bila tudi vsa še odprta vprašanja glede lokacije trgovine v Jenkovi ulici odpravljena.

Ker podjetje vkljub večkratnim zahtevkom od pristojnih organov SO Kamnik ni pričelo z gradnjo, mu je bilo z odločbo z dne 9/8-1971 to zemljišče odvzeto. Namen odvzema je bil, da se poišče novega investitorja, ki bi pristopil k realizaciji tega programa. Na odločbo o odvzemu zemljišča je od strani podjetja sledila pritožba, ki je bila odstopljena drugostopnemu organu. Vkljub številnim urgencam republiški organ do sedaj še ni odločil o pritožbi.

Z uveljavitvijo določb zakona o razpolaganju z nezazidanim stavbnim zemljiščem so bile dolžne vse de-

lovne organizacije prijaviti upravnemu organu (občini) zemljišča, ki jih imajo v uporabi, vendar pa na njem niso v zahtevanem roku zgradile objekta vsaj do III. gradbene faze in to zaradi izdaje odločbe, da se takšno zemljišče vrne v uporabo občini. Podjetje je med drugimi prijavilo tudi zemljišče ob Jenkovi ulici, upravni organ pa je v smislu zakona z odločbo dne 3/4-1972 ugotovil, da je zemljišče prešlo v uporabo občine. Tudi zoper to odločbo se je podjetje pritožilo.

V majski številki Občana je navedeno stališče podjetja, da od gradnje odstopa, uradno pa tega obvestila pristojni službi občine še ni dostavilo, s čemer bi se končno ves navedeni sporni postopek le zaključil.

Rezultat v zvezi z gradnjo trgovine v Jenkovi ulici je le postopek, ki se vleče od 3/7-1969, zaključek sprejet po samoupravnih organih podjetja dne 16. aprila 1973, da od gradnje odstopajo ter končno dokaj spremenjen in zaostren ekonomski položaj za nove investitorje, ki bi bili zainteresirani za gradnjo te trgovine.

Oddelek za gospodarstvo in finance skupščine občine Kamnik

IZ NAŠIH KRAJEV – IZ NAŠIH KRAJEV – IZ NAŠIH

NEVLJE: Poživili so aktivnost SZDL.

Na nedavnem posvetovanju vseh družbenopolitičnih organizacij in društev v Nevljah so izbrali novo vodstvo krajevne organizacije SZDL. Za predsednika so izvolili Karla SVETICA, za tajnika pa Marico BERNOT. Nov odbor je že uspešno zastavil svoje delo. Postavil je vodstva posameznih sekcij, ki bodo organizirale razprave o vprašanih z določene področja (kmetijstvo in gozdarstvo, komunalna dejavnost, športna dejavnost in delo z mladino).

Odbor je sprejel tudi predlog proračuna krajevne organizacije SZDL za letošnje leto. Clani so se zavzeli tudi za čimprejšnjo ureditev otroškega igrišča za območje Vrhpolja in Nevelj. Sklenili so tudi, da bodo do konca meseca julija pobrali vso članarino.

ŠPITALIČ: Pojasnilo v zvezi s trgovino.

Krajevna organizacija SZDL je sklicala sestanek predstavnikov vseh organizacij v zvezi z urejenostjo trgovskega lokala v Špitaliču. To vprašanje je bilo sproženo že na zboru volivcev in tudi objavljeno v Kamniškemu občanu. Ker je bilo v Biltenu trgovskega podjetja Kočna zapisano, da bi morala poslovodkinja bolj skrbeti za red in snago, so smatrali, da se to razčisti in ugotovili, da poslovodkinja skrbi za čistočo in red v lokalu in da je trgovina zanemarjena zato, ker prostori niso prebeljeni in dobro opremljeni. Pričakujejo da bo trgovsko podjetje Kočna v letošnjem letu lokal prenovilo. Zahtevali so, da se to obvestilo objavi v našem glasilu.

GODIČ: Program dela SZDL.

Tudi v Godiču je po nekaj letnem zastoju ponovno zaživelo delo krajevne organizacije SZDL. Na krajevni konferenci so za predsednika odbora izvolili Miha BABNIKA. Predlagajo, da bi v krajevni organizaciji ustanovili sekcijo za družbeno aktivnost žensk. Večjo pozornost pa bodo morali posvetiti tudi ostarelim kmetom. Socialistični zveza se bo zlasti zavzela za evidentiranje možnih kandidatov za prihodnje volitve delegacij v krajevnih skupnostih. Pripravljajo pa tudi program razprave o ustavnih spremembah.

Seveda pa se bo Socialistična zveza zavzela tudi za mobilizacijo občanov pri reševanju nekaterih komunalnih vprašanj. Sedaj je na prvem mestu asfaltiranje ceste Mekinje-Godič.

SREDNJA VAS: Povezovanje društev v okviru SZDL

Pred dnevi so se v združenem domu v Srednji vasi sestali odborniki vseh družbenih organizacij in društev v tej krajevni skupnosti. Namen razgovora je bil na osnovi tezi o nadaljnjem razvoju SZDL Slovenije, ki so te dni v javni razpravi, oceniti dosedanje delo SZDL in se pogovoriti o bodočih nalogah te najmožnejše organizacije. Podprli so predlog, da je treba v krajevni organizaciji SZDL v prihodnje obravnavati vsa pereča vprašanja v okviru sekcij in društev. Socialistična zveza naj bo povezovalca vseh interesov v krajevni skupnosti. Zato naj SZDL vključuje in povezuje delo vseh društev in organizacij.

Dogovorili so se, da bodo na ta način nadaljevali tudi akcijo za dokončanje prostorov v združenem domu, kjer so dvorano že uredili, radi pa bi še ostale prostore. Tu bo dobila svoje mesto tudi knjižnica, kot poseben oddelek kamniške ljudske knjižnice. Za požrtvovalno delo pri ureditvi dvorane so posebej pohvalili Lojzeta Goloba predsednika krajevne skupnosti in mladinski aktiv.

Poleg tega imajo v gradnji nov gasilski dom in vodovod. Toliko akcij bodo zmogli le z medsebojno povezanim delom vseh organizacij in društev. Poslanec in sekretar občinske konference SZDL Franc Svetelj je zbranim obrazložil tudi pomen delegatskega sistema za nadaljni razvoj samoupravljanja. Spregovorili pa so še o predlogih zakona o gozdovih, o kmetijskih zemljiških in o dedovanju zemljišč.

Seveda niso mogli mimo rezultatov dosedanjih raziskav termalnega vrelna na Vasenem, ki kažejo, da čaka Srednja vas lepa turistična prihodnost in s tem seveda tudi hitrejši gospodarski razvoj teh krajev.

Hitreje do rentgenske preiskave

V kamniškem zdravstvenem domu so lani v maju odprli specialistični oddelek za rentgenologijo. Na rentgenskem aparatu lahko vršijo vse preiskave organov. S tem je Kamnik mnogo pridobil, ker so prej morali Kamničani čakati po več mesecev, da so v Ljubljani prišli na vrsto. Rentgenske preiskave in slikanja so trikrat na teden za vse območje zdravstvenega doma Domžale-Kamnik, torej za blizu 50.000 prebivalcev. Zdaj pride pacient že v nekaj dneh na vrsto tudi iz najoddaljenejših krajev od Motnika, Moravč ali Trznice. Rentgenske preiskave opravlja specialist dr. Niko Sadnikar, številke pa povedo, kako raste število preiskav. Od ustanovitve službe lani v maju je bilo do konca leta 1972 skupaj 3827 preiskav in slikanj, letos v prvih treh mesecih pa že 1863. Samo preiskav želodca je bilo lani 2713, letos pa že 1297. Številke zgovorno pričajo, kako potrebna je bila rentgenska služba v Kamniku.

OBVESTILO!

Obveščamo člane krajevne organizacije SZDL Kamnik, da bodo naši poverjeniki v poletnih mesecih pobirali članarino za leto 1973. Na podlagi sklepa letne konference bo znašala članarina odslej 3 din na člana. Članarino od 2,50 din na 3 din letno so povečale vse krajevne organizacije v naši občini. Gospodinjstva, ki bodo poravnala letošnjo članarino prejemale glasilo Kamniški občan brezplačno. Prosimo članstvo, da to obvestilo z razumevanjem upoštevate. Odbor!

ZAHVALA

Odbor I. mladinske kolesarske dirke „Danila Pertota“ Kamnik-Jezersko-Kamnik, ki je bila 3. junija 1973, se zahvaljuje kamniškemu podjetju Kočna Kamnik, Tovarni us-

nja UTOK Kamnik, tovarni TITAN Kamnik, živilski industriji ETA Kamnik ter drugim, ki so naklonjeni kolesarskemu športu. Dirka je uspela, postala bo tradicionalna, vsako leto v mesecu juniju.

Ker so v kamniški okolici izvrstni pogoji za ta lep šport, vabimo mladino naj se

Srnjaček Smoki

... da srnjaček je lani poleti zagledal luč sveta znotraj obzidja kamniške smodnišnice in je ostal brez mame, ko jo je najbrž nekdo pregnal, da ni znala več najti vrat v zidu. Hranili so ga po steklenički in pri Jamnikovih v Smarci, ki so veliki prijatelji živali, je dorastel v krepkega srnjačka. Pravijo mu Smoki. Poredni Smoki počenja vsakovrstne norčije in se rad potepa po poljih, da si popusti jedilnik. Ko ga pokličejo po imenu, takoj prihiti in je menda zelo ponosen, da je najpogosteje fotografirani četveronožec v Smarci.

vključuje v vrste kolesarjev tekmovalcev. Kolesarski klub „ROG“ Danilo Pertot Kamnik

Titanovi reševalci šesti v Sloveniji

Med številnimi ekipami prve pomoči so leto za leto tudi v Kamniku strokovni zdravstveni kadri usposabljali člane civilne zaščite in RK za prvo pomoč sočloveku. Nenehno so dopolnjevali svoje znanje ter poglabljali odnose med ljudmi. Vseposod so tu pripravljene strokovno usposobljene ekipe prve pomoči. Na letošnjem V. republiškem tekmovanju enot prve pomoči, ki je bilo v Murski Soboti 26. in 27. maja, je tekmovala šestčlanska ekipa iz tovarne Titan.

Skupno je sodelovalo na republiškem tekmovanju 51 strokovno usposobljenih ekip prve pomoči s 318 člani. Med tekmovalci sta bili tudi dve ekipi iz Avstrije. V zadnjih petih letih se je število ekip prve pomoči in njihovih članov izdatno pomnožilo. Tako je na občinskih tekmovanjih v zadnjem petletnem obdobju sodelovalo kar 2.648 ekip s

14.698 člani, medtem ko se je udeležilo republiških tekmovanj v istem obdobju kar 200 ekip s 1.236 člani. Člani civilne zaščite in RK po Sloveniji so pripravljani ob vsaki morebitni nevarnosti ali elementarnih nesrečah. Udeleženci tekmovanj so namreč dokazali svojo strokovno usposobljenost v teoretičnem in praktičnem znanju.

Urejeno in ponosno so korakali člani ekip prve pomoči v sprevedu po mestnih ulicah Murske Soboti! Gostje in domačini so jih navdušeno pozdravljali. V republiško tekmovanje enot prve pomoči v Murski Soboti je organiziral republiški sekretariat za narodno obrambo Slovenije ter republiški odbor RK Slovenije. Pokroviteljstvo je prevzela to pot občinska skupščina Murska Sobotica. Metropola ob Muri je bila gostitelj tekmovalcev, predstavnikov našega družbenega in političnega ži-

vljenja ter gostov iz Avstrije, Madžarske, Švice in jugoslovanskih bratskih republik. Letošnji zvezni pregled enot prve pomoči bo na Bledu 16. in 17. junija, ki se ga bodo udeležili najboljše uvrščeni tekmovalci iz vse Jugoslavije. V Sloveniji je trenutno najboljša ekipa prve pomoči iz Ljubljane (Bežigrad). Sledijo pa ekipi Nova Gorica in Slovenske Bistrice. Titanova ekipa je dosegla odlično 6. mesto.

Ne le, da so danes že tisoči in tisoči naših občanov pripravljani za prvo pomoč, temveč je dolžnost nas vseh, DA SE TUDI SAMI IZOBRAZIMO IN SKUŠAMO K TEMU USMERJATI PREDVSEM NAŠO MLADINO V SOLAH IN NA DELOVNIH MESTIH!

B. N.

Titanova ekipa v sprevedu ob otvoritvi republiškega tekmovanja enot prve pomoči v Murski Soboti.

(Foto: B. Novšak)

Koprive maturantov 1972/73

... že nekaj dni pred maturitetnim plesom med čakanjem pri ženskih frizerkah, da bodo maturantke tokrat pripravile presenečenje. Samo ena bo namreč v kratki obleki (krilu). To se sicer ni uresničilo, saj smo jih videli nekaj več, seveda če ni bilo mišljeno samo ena iz enega od obeh razredov.

... da je bilo predvsem pri dekletih (beri: obleka največ problemov). Ti pa se najbolj rešujejo, če se zapeljete ponjo v sosednjo Italijo, v Milano. Sicer so se pa nekateri ustavili kar v Ljubljani, pri Kapetanoviču in mu prispevali nekaj za njegov novi „Alfa Romeo“.

... da je ansambel Dehors na letošnjem plesu (tudi tokrat je bil v domžalski športni hali) kar dobro „potegnil“. O ceni naj raje molčimo, čeprav so bili deležni tudi večerje.

... celo, da je za nekoga od profesorjev maturantski ples vsakoletna obveznost. Združimo obveznost s koristnim ... !!

... ansambel igra točno do dveh zjutraj, potem pa smo bili prisiljeni poslušati magnetofon (morda gramofon), seveda, če je še kdo želel plesati.

... med uradno otvoritvijo plesa: propagiranje izdelkov Svilanit. Katerih, nam žal niso izdali. Še dobro, da ne izdelujejo cigarete.

... na ženskem stranišču: „uh, sem mislila, da bomo več dobili“. Končni seštevek ob koncu je bil, slišali smo tako, kar ugoden.

VIDELI SMO ... ponovno staro bolezen kamniške gimnazije: pomanjkanje „moške delovne sile“.

Mesec mladosti — tudi tokrat množičen

Mesec mladosti, dan mladosti in rojstni dan predsednika republike Tita je kamniška mladina tudi letos počastila s številnimi srečanji in manifestacijami. Kot že nekaj let doslej, sypredsedstvo občinske konference Zveze mladine Kamnik zavzema za to, da bi ta srečanja potekala skozi ves mesec maj in da bi se vanje vključilo čimvečje število mladih.

Naj spregovorimo samo o nekaterih najpomembnejših akcijah, ki so se zvrstile v Kamniku, medtem ko so številni mladinski aktivni, predvsem terenski, pripravljali svoje prireditve in srečanja.

Veliko mladih in drugih prebivalcev Kamnika se je udeležilo sprejema Titove štafete pred spomenikom revolucije, ki so jo planinci tudi tokrat prinesli z vrha Grintovca. Tej pa

so se pridružile še številne druge iz posameznih krajev občine. Mnogo pionirjev in mladincev je preteklo precej poti, da so šefete prispele v Kamnik in nato občinska še naprej do Domžal, kjer so jo priključili zvezni. Mladi pa so ob sprejemu pripravili prijeten kulturni program.

Lahko rečemo, da je bil „shod mladih Kamničanov“, ki so ga letos pripravili prvič ena od osvežitve letošnjega praznovanja meseca mladosti. Prireditev, ki je zahtevala mnogo naporov prireditelja občinske konference ZMS Kamnik, da so se mladi na večer dneva mladosti zbrali v parku nad nogometnim igriščem in po kulturnem programu, ki so ga pripravili skupaj s taborniki, zavrteli ob tabornem ognju. Kot že rečeno, ta prireditev je bila letos prvič, uspeša

je, mladi so izrazili željo, naj bi takšna srečanja pripravili tudi v prihodnje.

Ne moremo ob praznovanju tudi mimo vsakoletnih športnih srečanj, ki jih ves mesec pripravljajo posamezni mladinski aktivni, vsak aktiv v drugi športni panogi. Vsako leto se jih udeležijo več mladih, vsako leto v več disciplinah, letos kar v devetih. Če povemo samo to, da je v namiznem tenisu igralo kar 26 ekip, v nogometu 17, v košarki 10 in v streljanju z zračno puško kar 27 ekip, je to najbrž zgovoren dokaz o letošnji množičnosti na teh tekmovanjih. Preveč bi bilo objavljati vse rezultate zato naj povemo le najboljše mladinske aktivne v končni uvrstitvi. Tako kot lani so bili tudi tokrat najboljši mladinci Stola, ki so zbrali 37

točk, pred Zavodom za usposabljanje invalidne mladine (30 točk), Titanom (20), osnovno šolo Frana Albrehta (19), MA Crna (18), itd. Tudi pri dekletih so bile najboljše mladinke Stola (22), druge prav tako iz Zavoda (14), tretje in četrto mesto si delijo mladinke OŠ Frana Albrehta in gimnazije Rudolfa Maistra, peto in šesto mesto pa MA UTOK in Nevlje.

Poleg množične udeležbe in prizadevanj organizatorjev je treba opozoriti tudi na to, da so se v letošnji tekmovalni vključili mladinci nekaterih mladinskih aktivov, ki doslej niso sodelovali, oziroma tistih aktivov, ki so bili ustanovljeni pred nedavnim.

T. S.

USPELE VAJE

Na položaju — Pokalo je z vseh strani, kadilo se je, vojaki pa so se približevali močni utrjeni postojanki, ki jo je bilo treba zavzeti, ko sem se vzpenjal na opazovalno mesto. Sovražnik v postojanki, tako je namreč zahtevala taktična vaja, se ni in ni hotel predati, zato so imeli napadalci nemalo dela, da so jo obkolili z vseh strani in jo končno tudi zavzeli.

Smo namreč na obisku pri delu enot iz sestava partizanskih enot kamniške občine, med njihovo taktično vajo, ki je bila sestavni del večdnevne vaje na področju Tuhijske doline. Osnovni namen pa je bil predvsem preiskusiti usposobljenost pripadnikov partizanskih enot, njihovo

znajanje in izkušnje, ki naj bi jih uporabili v primeru vojne nevarnosti.

Če povemo samo to, da so morali spati kjerkoli, pod smrekami, na kozočih in še marsikje, da so predvajali vojaški film kar na podu neke domačije, da so imeli teoretični del vaj kjerkoli je naneslo, potem smo povedali dovolj o pridobivanju izkušenj.

Ne moremo tudi mimo sodelovanja prebivalcev doline, ki so priskočili na pomoč kjerkoli in kadar koli. Še posebej pa so se prav ob vaji, ki smo ji prisostvovali, izkazali pripadniki enot splošnega ljudskega odpora iz Srednje vasi in nekaterih drugih vasi. Sodelovali so vsa vajo,

aktivirali so svoje enote CZ. Terenski odbori so imeli pri tem pomembno vlogo. Ena med njimi je tudi ta, da so skrbeli za pomoč ranjenecem in so jih po potrebi odpeljali v poljsko bolnišnico. Tu pa niso samo odbori, vsa dolina, kjerkoli so se pojavljali „partizani“, je živela z njimi. O tem smo se lahko pričeli tudi na srečanju ob tabornem ognju, zvečer, po uspešno izvedeni vaji. Zbrali so se številni vaščani, pionirji so pripravili pester kulturni program. Partizani so zapeli skupaj s pionirji, pesem je donela pozno v noč. Vojaki in starešine imamo nepozabne vtise s srečanj z domačini, tako so zatrdjali mnogi.

T. S.

Janko Ocepek, kovač iz Nasovc: Razgovor z njim smo objavili v prejšnji številki.

Kljub trdemu celodnevemu delu še vedno najde čas za delo v številnih društvih.

USPEŠNA KRVODAJALSKA AKCIJA

Na seji občinskega odbora Rdečega križa, ki jo je vodil dr. Milan Kirn so ocenili rezultate letošnje krvodajalske akcije v naši občini, ki je bila opravljena v mesecu maju. Ugotovili so, da so letošnja prizadevanja osnovnih organizacij Rdečega križa za povečanje števila v naši občini zelo dobro uspela. Medtem ko je lani dalo kri 970 občanov, se je letos to število povzpelo na 1207, kar je za preko 24 odstotkov več kot lani. Tudi načrt krvodajalske akcije za letošnje leto, ki je predvideval 978 krvodajalcev, je bil močno presežen. Naj naštejemo nekaj delovnih organizacij in število krvodajalcev, ki so šli na odzvezni stol: Stol 265, Titan 249, Podjetje Kamnik 131, Svit 73, Utok 75, Svilanit 55, GG 36, Alpren 31, gimnazija 24 itd. Med krajevnimi organizacijami RK so največ krvodajalcev zbrali v Tuhinju 45, Komendi 45, Tunjicah 16, V Črtni 30, v Mostah 27 itd.

Občinski odbor RK je izrekel priznanje in zahvalo vsem poštvovalnim organizatorjem te humane akcije.

Člani odbora so se seznanili tudi z rezultati republiškega tekmovanja ekip prve pomoči, ki je bilo 25. in 26. maja v Murski Soboti. Ekipa prve pomoči tovarne Titan, ki je bila na občinskem tekmovanju najboljša, se je na republiškem tekmovanju uvrstila na odlično šesto mesto. Ekipo so sestavljali: Julka Flerin, Mimi Vavpetič, Mihael Humar, Ivan Lajmiš, Jakob Bernot in Janko Kozelj. Veliko zaslug za tak uspeh imata prav gotovo dr. Mirko Brumen in višja medicinska sestra Marija Dr. Novšek iz obratne ambulante Titan, ki sta člani ekipe usposabljala na posebnih tečajih.

Ob 30-letnici ustanovitve takratnega mestnega komiteja SKOJ-a in mestnega odbora ZMS Kamnik so se v soboto 16. junija 1973 sestali na prijateljskem srečanju takratni člani vodstva in organizirane mladine. Zbrali so se, pred tridesetimi leti še mladeniči in dekleta, skorajda otroci, danes pa žene in moške z bolj ali manj opaznimi znamenji časa.

Sestanek MK SKOJa 26. 3. 1944 nad Zapricami, ko so sprejeli v SKOJ 5 novih občanov. Blatnik Srečko, Cerkevnik Danilo, Franc Lomberger, Franc Šmid in Jože Vidmar (manjkajo Ela Pregel, Slavka Klemenčič, Tatjana Firm in Darko Simončič).

V restavraciji „Planinka“ je dvajset od sedemindvajsetih povabljenih obudilo spomine na tedanje dni.

Srečanje je potekalo pristrčno in v tovariškem vzdušju. Udeleženci se zahvaljujejo družbenopolitičnim organizacijam: občinskemu komiteju ZK, občinski konferenci SZDL, občinskemu odboru ZB NOV in občinskemu sindikalnemu svetu Kamnik, ki so podprli to jubilejno srečanje.

Nekaj več o delu in organizaciji SKOJ in ZMS v Kamniku bomo objavili v prihodnji številki.

DB DC

Mali oglasi

Obveščam cenjene stranke, da sem preselil BRIVSKI SALON iz Medvedove ul. v Kamniku v Levstikovo ul. 20 pri Korivu. Se priporočam!

Iskra Marjan

INSTALATERJA CENTRALNE KURJAVE zaposlim takoj ali po dogovoru. Po možnosti s poznavanjem vodovod-

nih instalacij. Sprejem tudi VAJENCA za instalacije centralne kurjave.

Vinko Petek
Križ 24
Komenda

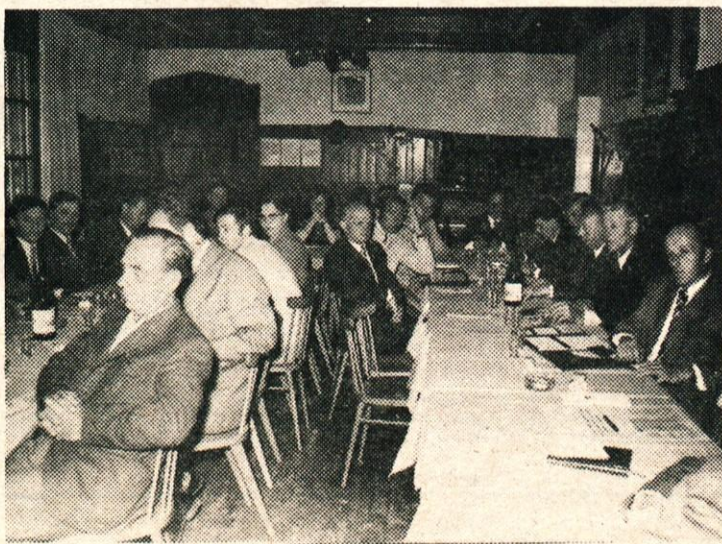
Takoj sprejem UČENCA ZA UK V KOVINOŠTRUGARSTVU. Pogoj: opravljena osemletka

Rudolf Kaiba
Kovinoštrugarstvo
Podlimbarskega pot 5
Kamnik

OBVESTILO

- Obveščam vse občane Kamnika in okolice, da je
- na Titovem trgu 17, poleg kavarne Veronika odprt
- nov frizerski salon za moške.

Za obisk se priporoča ŽAGAR CIRIL!

S seminarja za predsednike krajevnih organizacij SZDL in krajevnih skupnosti.

GRADITELJ — KAMNIK

● SPOŠTOVANI STARŠI IN UČENCI!

Izučitev poklica KV zidar, KV tesar, KV železokrivce

Podjetje ima v svojem programu izobraževanja za leto 1973/74 predviden sprejem in učna mesta za:

- 15 vajencev zidarske stroke
- 5 vajencev tesarske stroke
- 2 vajenca železokrivske stroke
- 1 vajenca ključavničarske stroke

Učna doba traja 36 mesecev (3 leta), od tega 9 mesecev v poklicni vajeniški šoli v Ljubljani ter 27 mesecev na učnih mestih v podjetju.

Kandidati morajo imeti uspešno opravljenih 8 razredov osnovne šole in morajo biti zdravstveno sposobni za opravljanje poklica.

Podjetje nudi vajencu v učni dobi:

1. nagrado za I. leto učenja — 500 din,
- za II. leto učenja — 500 do 600 din mesečno,
- za III. leto učenja — 600 do 800 din mesečno,
2. brezplačen topli obrok vsak delovni dan (v vrednosti 7,50 din za obrok),
3. terenski dodatek v višini 7 din za vsak delovni dan,
4. brezplačno delovno obleko in delovne čevlje (1 krat letno),
5. brezplačno orodje in učne pripomočke 1 krat v učni dobi,
6. povračilo stroškov avtobusnega prevoza v času obiskovanja šole in prihoda na učno mesto,
7. vsako učno leto 41 koledarskih dni plačanih počitnic.

Podjetje sklepa s starši učencev medsebojne učne pogodbe od 15. VI. 1973 do 31. I. 1974. Redni pouk na poklicni vajeniški šoli se prične vsakega 1. februarja ali 1. septembra v tekočem letu.

Podrobnejše informacije dobite pri splošni službi podjetja SGP Graditelj — Kamnik, Maistrova 7 (telefon 831-237), vsak dan od 8. do 14. ure.

GRADITELJ — KAMNIK

● SPOŠTOVANI STARŠI IN UČENCI!

Obiskovanje oddelka dopisne šole pri Delavski univerzi v Kamniku

Podjetje ima v svojem programu za leto 1973 namen organizirati vpis v 8. razred osnovne šole pod naslednjimi pogoji, da:

- je 20 kandidatov,
- imajo kandidati uspešno dokončanih 7 razredov,
- so stari 15 let in so končali šolsko obveznost,
- so zdravstveno sposobni za izučitev poklica zidar ali tesar, železokrivce, ključavničar,
- so pripravljani obiskovati pouk v času od 5. julija 1973 do 15. septembra 1973, dnevno po 5 šolskih ur,
- so starši učenca takoj po pridobljeni osemletki, najpozneje do 31. avgusta 1973 pripravljani skleniti s podjetjem učno pogodbo za izučitev poklica KV zidar, KV tesar, KV železokrivce, KV ključavničar.

Učenci v času obiskovanja 8. razreda posebnih nagrad ne bi prejeli. Stroške dopisne šole, ki znašajo ca. 1.200 din na posameznika, bo nosilo podjetje s pomočjo zavoda za zaposlovanje v Ljubljani.

Prednost vključitve v oddelek šole v zgoraj navedenem času je v tem, da učenci že s 1. septembrom 1973 lahko pričnejo redno obiskovati šole.

Podrobnejše informacije daje splošna služba podjetja SGP Graditelj, Kamnik, Maistrova 7 (telefon 831-237), vsak dan od 8. do 14. ure.

GRADITELJ — KAMNIK

● SPOŠTOVANI STARŠI IN UČENCI!

Priučitev na delovnem mestu za poklic: KV ZIDAR, KV TESAR

Podjetje ima v svojem programu izobraževanja za leto 1973 predviden sprejem in mesta za:

- 25 delavcev za priučitev v poklic zidar,
  - 5 delavcev za priučitev v poklic tesar.
- Priučitev traja 36 mesecev (tri leta), od tega 9 mesecev pri zveznem centru za izobraževanje gradbenih inštruktorjev v Ljubljani ter 27 mesecev na učnih mestih v podjetju.

Kandidati morajo v šolskem letu 1972/73:

- uspešno opraviti 5., 6. ali 7. razred osnovne šole,
- biti morajo stari 15 let,
- biti morajo prijavljeni pri zavodu za zaposlovanje v Kamniku,
- biti morajo zdravstveno sposobni za opravljanje poklica.

Podjetje nudi delavcem na priučevanju:

1. nagrado za I. leto učenja — 500 din mesečno,
  - za II. leto učenja — 500 do 600 din mesečno,
  - za III. leto učenja — 600 do 800 din mesečno,
  2. brezplačen topli obrok vsak delovni dan (v vrednosti 5,50 din za obrok),
  3. terenski dodatek v višini 7 din za vsak delovni dan,
  4. brezplačno delovno obleko in delovne čevlje (1 krat letno),
  5. brezplačno orodje in učne pripomočke 1 krat v učni dobi,
  6. povračilo stroškov avtobusnega prevoza v času obiskovanja šole in prihoda na učno mesto,
  7. vsako učno leto 41 koledarskih dni plačanih počitnic.
- Kandidati, ki se bodo uspešno priučili na delovnem mestu, si bodo po preteku 3 let pridobili naziv KV zidar ali KV tesar.

Podjetje sklepa s starši učencev medsebojne pogodbe od 15. VI. 1973 do 31. VIII. 1973.

Redni pouk na zveznem centru za izobraževanje gradbenih inštruktorjev se prične 15. IX. 1973. Podrobnejše informacije daje splošna služba podjetja SGP Graditelj — Kamnik, Maistrova 7 (telefon 831-237), vsak dan od 8. do 14. ure.

SVILANIT — KAMNIK

Tekstilna tovarna

razglašja

zaradi povečanja proizvodnih nalog naslednja

PROSTA DELOVNA MESTA:

	Osnovni OD	Poprečni OD
1. 3 ADJURISTK v šivalnici pogoj: osnovna šola	1.210 din	1.512 din
2. 5 STROJNIH ŠIVALK pogoj: osnovna šola, po možnosti šiviljski tečaj	1.210 din	1.512 din
3. 4 TKALK BOMBAŽA	1.312 din	1.640 din
4. 2 PREVIJALK pogoj: pod 3. in 4. osnovna šola, starost najmanj 17 let. Za nočno delo dajemo 40% dodatek in kritje stroškov prevoza na delo.	1.210 din	1.512 din
5. 1 TKALKE V SVILI pogoj: osnovna šola	1.312 din	1.640 din
6. 1 SNAŽILKE	1.154 din	1.390 din
7. 1 SERVIRKE V MENZI	1.210 din	1.512 din

Če vas veseli delo v dobro organiziranem podjetju in urejenih delovnih pogojih, kjer imate možnost napredovanja in eventualnega šolanja, vas vabimo, da se prigrasite v kadrovske socialnem oddelku podjetja.

SKUPEN BOJ ZA VODO.

Spet imajo neke vaje, bi pomislil slučajen popotnik, ki bi ga pot te dni zanesla po strmi cesti proti Gozdu v Crni. Med gostimi smrekami in bori bi zagledal več skupin voja-

doslej marsikje odvisni od kapnice, ker so na tej višini redki studenci. Ko je krajevna skupnost Crna začela z akcijo za gradnjo vodovoda, se je takoj vključilo 24 gospodinjstev, ki

ali si dobil spojke? Seveda, dal sem jih narediti, ker jih nikjer ne dobiš! In že sta staknili glavi nad velikim načrtom ter se dogovorila, kako naj delo poteka naprej, da bo čimmanj zastojev.

Okrog 3500 m jarkov so vojaki izkopali v dobrem mesecu dni, 2500 m3 materiala, v glavnem skalnatega so premetali, opravili so skupaj okrog 10.000 delovnih ur. To je samo nekaj števil, ki kažejo, kolikšen je delež pripadnikov JLA v tej veliki akciji, ki bi jo občani sami težko zmogli. Ljudje so jim hvaležni. Radi jim postrežejo z vsem, kar imajo.

„Dobri so ti ljudje, skromni, zato jim radi pomagamo“, nam je dejal vojak Franc Trop, doma iz Ormoža. Vse narodnosti Jugoslavije so zastopane v enoti. Skupaj kopljeta metalurški inženir iz Celja in bosanski kmet. „Ta vodovod gradi Jugoslavija“, nam je nekdo dejal v šali.

Tudi občani ne stojijo ob strani, doslej so opravili že 6600 delovnih ur, zbrali so 5 milijonov 347 tisoč starih dinarjev denarja. Iz teh sredstev so zgradili 100 m3 rezervoar in kupili cevi. Vodo bodo črpali skoraj 200 m visoko iz studenca ob cesti Crna - Crnivec.

Te dni so vojake obiskali predstavniki občine in se jim zahvalili za njihovo delo. Zbrali so se v jedilnici, ali kot pravijo v hotelu „Promaja“, pod Janezkovim „toplarjem“. Narodni heroj Mirko Jerman jim je pripovedoval o narodnoosvobodilni borbi v teh krajih, predsednik občinske skupščine Vinko Gobec pa jim je predstavil našo občino.

Marko, Mladen, Jovo, Tone, France, Milosav, Desančič in vsi ostali fantje, kadarkoli vas bo pot zanesla v naše kraje, še posebej pa v vasi, ki ste jim pomagali do vode, boste vedno sprejeti odprtih src. F.S.

Poleg krampov in lopat so morali priskočiti na pomoč tudi kompresorji in razstrelivo, ker je teren večinoma skalnat. Vojaki so kljub temu v sorazmerno kratkem času izkopali preko 3.300 m jarkov in pri tem opravili prek 10.000 delovnih ur. Vaščani Gozda, Gornje in Spodnje vasi so jim zato zelo hvaležni.

kov, ki so kopali rove. Toda tokrat to niso strelski jarki, pač pa jaški za položitev vodovodnih cevi. Pokanje pa ni pomenilo vojnega spopada, pač pa minerje s svojimi minami, ki so razstreljevali trdo skalovje.

Vasi Gozd, Gornja vas, Laze, Javornik, Brezovnik leže na višini preko 900 m. Hiše so razmetane daleč vsaksebi po hribovih in dolinah. Svet je v glavnem skalnat, prekrit s plastjo ilovice in zemlje. Okrog 40 hiš štejejo vsa naselja. Ze davna želja prebivalcev teh krajev je bila, da bi prišli do dobre pitne vode, saj so bili

so bila pripravljena pomagati v denarju in z delom. Nekateri pa so oklevali, češ, saj iz tega ne bo nič.

„Vedeli smo, da nas čaka težko delo“, pripoveduje Dolfe Zagar, predsednik krajevne skupnosti in glavni pobudnik gradnje, „toda nisimo se ustrašili. Sedaj, ko nam je priskočila na pomoč še vojska, pa kar lahko rečemo, da bo prvega julija, ko bomo praznovali krajevni praznik v Crni, že pritekla voda iz pip v gozjanskih hišah.“

Od nekod se je vzel starešina voljaške enote Marko Jakšič. „Dolfe,

Po napornem delu se kosilo kar prileže.

Glas mladih na Duplici

V okviru meseca mladosti sta mladinska aktiva STOL in TOVARNE USNJA pripravila uspešno zabavno glasbeno in tekmovalno prireditev pod naslovom Glas mladih. Stiričlanski ekipi obeh aktivov sta se pomerili med seboj v poznavanju zgodovine obeh podjetij in poznavanja rezultatov zadnjih olimpijskih iger.

Kot gostje so v razgovorih sodelovali telovadec Miloš Vratič, skakalec Peter Stefančič in veslač kamničan Janez Andrijašič.

Vprašanja, ki jih je zastavljala Tof niso bila lahka, toda mladi usnjarji so kljub temu zmagali.

V tekmovalnem delu so se bolje odrezali mladinci iz Tovarne usnja, ki so premagali svoje kolege iz Stola z devetimi točkami proti sedmim.

Za zabavni del programa pa so poskrbeli Tone Fornezzi - Tof, Janez Hočevar - Rifle in pevec Alfi Nipič z ansambлом radia Tržič. Seveda pa so sodelovali tudi naši pevci popevk iz Duplice in okolice.

TOVARNA USNJA KAMNIK

Odbor za organizacijsko kadrovska vprašanja

oglašja naslednja prosta delovna mesta:

- 5 KROJAČEV ali KROJAČIC za delo v modelarnici usnjene konfekcije
- 4 STROJNE KLJUČAVNICARJE z odsluženim vojaškim rokom
- 1 OBRATNI ELEKTRIKAR z odsluženim vojaškim rokom
- SPREJMEMO VEČ DELAVCEV IN DELAVK - ne kvalificirane, za razna dela v usnjarni

Vse informacije dobite v organizacijsko kadrovskem sektorju.

TOVARNA USNJA KAMNIK

Odbor za organizacijsko kadrovska vprašanja

- razpisuje naslednje štipendije za šolsko leto 1973/74
- 3 za študij na fakulteti za naravoslovje in tehnologijo,
  - 2 za študij na ekonomski fakulteti,
  - 1 za študij na višji šoli za organizacijo dela Kranj,
  - 1 za študij na višji komercialni šoli,
  - 1 za študij na višji konfekcijski šoli Zagreb,
  - 3 za študij na srednji usnjarski šoli Domžale,
  - 1 za študij na srednji tekstilni šoli, konfekcijski oddelek Kranj,
  - 3 za študij na ekonomski srednji šoli,
  - 1 za študij na srednji tehnični šoli, strojni oddelek.
- Kandidati naj vložijo prošnje do konca junija 1973.

STANOVANJSKO PODJETJE KAMNIK

razpisuje na podlagi 47. člena Temelnjega zakona o graditvi investicijskih objektov - prečiščeno besedilo (Ur. list SFRJ, št. 20-306/67) ter 2. in 3. člena Pravilnika o načinu in postopku pri oddajanju investicijskih objektov in del v graditev (Uradni list SFRJ, št. 28-422/67)

JAVNI NATEČAJ

o zbiranju ponudb za projektiranje in izvedbo gradnje stanovanjskega objekta s štiridesetimi stanovanjskimi enotami v zazidalnem območju stanovanjske soseske (blokovna zazidava) BAKOVNIKA ali severnega dela PEROVO ali MEKINJ v Kamniku.

Predmet oddaje je stanovanjski blok, ki vsebuje:

- 10 garsonjer - do 28 m²,
- 15 enosobnih stanovanj - do 38 m²,
- 10 dvosobnih stanovanj - do 50 m²,
- 5 trosobnih stanovanj - do 62 m²

Stanovanjska površina naj znaša 1500 do 1660 m².

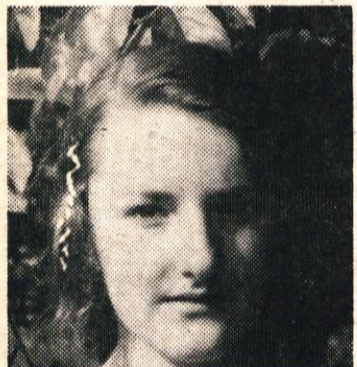
Pri izbiranju ponudb se bo upoštevala povprečna gradbenja cena za m² netto površine ter povprečna opremljenost in standard stanovanj, ki je predpisana z občinskimi odloki.

Ponudbe morajo vsebovati: ceno objekta, načrtov, rok izdelave načrtov ter rok začetka in zaključka gradnje objekta z osnovnimi podatki o konstrukciji objekta. Pismene prijave ponudb morajo biti vložene najkasneje do 9. julija 1973 do 12. ure, ko bo na sedežu Stanovanjskega podjetja Kamnik odpiranje in pregled poslanih ponudb.

Vse informacije o številu stanovanjskih enot v objektu in o ostalih pogojih razpisa daje Stanovanjsko podjetje Kamnik, telefon št. 831-067.

STANOVANJSKO PODJETJE KAMNIK

● STRELJANJE URŠKA KOZJEK - PIONIRSKA DRŽAVNA PRVAKINJA

Državna prvakinja Urška Kozjek

Uspehu na republiškem strelskem prvenstvu je kamniška pionirka Urška Kozjek dodala doslej svoj največji uspeh. Na državnem prvenstvu v streljanju z zračno puško za pio-

nirje in mladince, ki je bilo 25. in 26. maja v Beogradu se je Kozjekova uvrstila na prvo mesto. Rezultat, dosežen na republiškem prvenstvu (o tem smo poročali v prejšnji številki) je izboljšala še za 2 kroga in dosegla 169 od 200 možnih. Ekipa kamniških pionirk je zasedla tretje mesto. Tudi pionirji so bili med prvimi desetimi ekipami v državi. Nastopilo je 44 ekip.

Med mladinkami se je dobro uvrstila tudi Alenka Reiser. Žal s točnejšimi rezultati se ne moremo postreči, ker organizatorji državnega prvenstva udeležencem še niso posredovali uradnih rezultatov (bilten).

Kamniški tekmovalci so se državnega prvenstva udeležili pod vodstvom trenerja Ivana Podgornika.

Vsem, še posebej pa novi državni prvakinji Kozjekovi, toplo čestitamo in želimo, da bi s takimi rezultati nadaljevali tradicijo kamniškega strelskega športa. L.J.

industrijsko podjetje

alprem

kamnik 61240
usnjarska cesta 9

Čebelarji razvili prapor

Kot smo napovedali že v prejšnji številki Kamniškega občana, so čebelarji, člani kamniško-domžalskega čebelarskega društva v nedeljo 17. junija razvili svoj društveni prapor.

Slovesnost, ki se jo je udeležilo veliko članov in ostalih ljubiteljev čebelarstva, je bila na vrtu gostilne Slanovec v Tunjicah. Predsednik društva Justin Slanovec je po pozdravu gostov dal besedo Valentinu Benedičiču, predsedniku zveze čebelarskih društev Slovenije, ki je udeležencem spregovoril o liku začetnika slovenskega čebelarstva in prvem čebelarskem učitelju mednarodnega slovesa - Antona Janše, ki je umrl pred dvesto leti na Dunaju.

Po slovesnem razvitju prapora so čebelarji pripeli nagelje in čebelarske značke vsem darovalcem prispevkov za prapor.

Večini zaslužnim čebelarjem so nato podelili odlikovanja Antona Janše II. stopnje in eno odlikovanje I. stopnje, ki ga je prejel bivši predsednik društva tov. Janežič iz Domžal.

Program so popestrili tudi pevci in najmlajši z zborna recitacijo o čebelah. Tudi za srečolov so poskrbeli, toda žal je srečak in dobitkov prekmalu zmanjkalo, ker je vsaka srečka zadela dobitek in čeprav so cene srečk med samo prodajo porasle od 10 na 20 din. Veselo rajanje čebelarjev na Slanovčevem bregu je trajalo pozno v noč. Dobiček so namenili za gradnjo čebelarske šole na Brdu pri Lukovici.

Kamniška kronika

MAJ 1973

POROKE:

Janez Balantič iz Stahovice, delavec, star 24 let, in Marinka Merčun iz Srednje vasi, delavka, stara 19 let; Stanislav Burkeljca iz Cirkuš, delavec, star 24 let, in Ivanka Hribar iz Zajasovnika, delavka, stara 19 let; Janez Hribar iz Zg. Tunjica, študent, star 21 let, in Marija Novak iz Vrhpolja pri Kamniku, trgovska pomočnica stara 20 let; Franc Kramar iz Kamnika, rudar, star 38 let, in Katarina Njivar iz Kamnika, delavka, stara 31 let; Franc Kosirnik iz Tunjic, tesar, star 22 let, in Ana Sedušak iz Tunjic, trg. delavka, stara 21 let; Andrej Lap iz Žej, gradbeni delovodja, star 29 let, in Marija Zarnik iz Suhadol, delavka, stara 19 let; Milan Mali iz Mekinj, ključavničar, star 24 let, in Majda Poljanšek iz Srednje vasi, delavka, stara 22 let; Vincenc Slapnik iz Šmartna, kmetovalec, star 31 let, in Antonija Kuhar iz Kamnika, delavka, stara 28 let; Vinko Tič iz Kamnika, delavec, star 24 let, in Biserka Sakač iz Kamnika, delavka, stara 17 let;

SMRTI:

Nikolaj Burja iz Znojil, delavec, star 43 let; Maks Hribar iz Golic, delavec, star 28 let; Albin Justin iz Kamnika, osebni upokojenec, star 80 let; Ana Kerk iz Kamnika, osebna upokojenka, stara 71 let; Janez Kopitar iz Žej, invalidski upokojenec, star 78 let; Franciška Križnik iz Bele, preužitkarica, stara 76 let; Feliks Pregl iz Kamnika, osebni upokojenec, star 70 let; Bogdan Premrou iz Kamnika, upokojeni zdravnik, star 62 let; Jožef Senožetnik iz Potoka v Crni, osebni upokojenec, star 88 let; Jurij Slapnik iz Šmartna, zidar, star 83 let; Marjana Šter iz Kamnika, osebna upokojenka, stara 97 let;

